

Upravništvo. Ljubljana. Knafljeva
ulica 5. — Telefon št 8122 8123,
8124 8125 8126

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selem-
burgova ul. — Tel 3492 in 2492.

Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št 13 — Telefon št 4255.

Podružnica Celje: Kocenova ulica
št 2 — Telefon št 190.

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št 11.842. Praha čisto
19 180. Viter št 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št 8122 8123 8124 8125 in 8126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št 2440 (ponoči 2582)

Celje: Kocenova ul 3. Telefon št 190.

Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po
tarifu

Agrarna konferenca v Parizu

Konferenco je otvoril Briand, ki je poudarjal udeležbo 23 držav kot nov dokaz evropske solidarnosti

Pariz, 23. febr. g. Dopoldne se je na Quai d'Orsay sestala agrarna konferenca 24 evropskih držav. Konferenco vodi zunanji minister Briand, ki je v svojem pozdravu izjavil, da pomeni konferenca prvi korak za udeležitev panevropskega načrta. Za predsednika konference je bil izvoljen državni podtajnik v gospodarskem ministru Francis Poncet. Konferenca bo trajala tri do štiri dni.

Pariz, 23. febr. AA. Današnja agrarna konferenca evropskih držav, je otvoril Briand z govorom, v katerem je dejal, da je sodelovanje 23 evropskih držav na tej konferenci nov dokaz za evropsko solidarnost, kakor tudi za to, da je treba rešiti krizo, ki pritiska zlasti v državah vzhodne in centralne Evrope. Konferenca ima nalogo rešiti vprašanje organizma prodaje prežekov žita v vzhodno-evropskih državah. Gre za izjemne ukrepe, ki pa naj se samo enkrat uveljavijo in ki jih te države ne bodo smele v bodoče še enkrat izvesti. Zato bo moral evropski odbor, ki se sestane v treh dneh, to vprašanje proučiti z drugega, na-

čelnega stališča. Podobno bo moral ravnati evropski odbor, ki se sestane aprila meseca. Značilno je, da nadaljeval Briand, da so se zastopniki teh evropskih vlad sestali v pomirljivem duhu in da hočejo tudi na tem področju ohraniti evropski mir, ki ga je treba ohraniti še dolgo. Agrarnih vprašanj, je nadaljeval Briand, ni treba istovetiti s socialnimi in političnimi vprašanji in zato jih je treba rešiti na trgovski način. Vlade, ki so semkaj poslane svoje zastopnike, ne pa svojih strokovnjakov, so s tem hotele poudariti, da je treba delati v sporazumu in sporazumno rešiti to vprašanje. Briand je pozdravil ta dokaz solidarnosti, ki ni samo umesten za vzhodne evropske države, marveč je potreben za napredek celokupne Evrope.

V imenu delegatov se je Briandu zahvalil italijanski poslanec De Michelis, ki je opozoril zlasti na Briandove ideje o evropski zvezi in njihovo koristnost za gospodarsko obnovo Evrope.

Razkol v angleški delavski stranki Odpor proti finančni politiki Macdonaldove vlade — Osnovanje narodno-socialistične stranke

London, 23. febr. r. L. 1929/30 je znašal primanjkljaj angleškega proračuna 15 milijonov funtov sterlingov. Za proračunsko leto, ki se zaključuje 31. marca, je angleški zakladni minister Snowden izjavil, da bo deficit preokročil 50 milijonov funtov. Ta izjava je napravila v krogih konzervativne in delavske stranke silen vtis. Snowden ni povedal, kaj bo vlada storila, da spravi v ravnotežje državne finance. Dejajle je, da je davčna moč angleškega prebivalstva tako izčrpana, da so novi davki izključeni in da bo vlada najbrž obdavčila le veleposesnike. Ta izjava je naletela pri konzervativni stranki na silen odpor ter so ti prišli z energično in velikopotezno akcijo proti finančni politiki vlade. Velike finančne zadrege vlade so povzročile, da so bila odgojena vsa večja javna dela za omlajenje brezposelnosti, tako na primer gradnja velikega mostu preko Temze, ki bi veljal 16 milijonov funtov sterlingov. Posledica teh gospodarskih razmer je, da so pričeli angleški državni papirji zelo padati in da kapital v veliki meri beži v inozemstvo.

O resnosti gospodarskega položaja v Angliji pričla najbolj izjava nekega uglednega angleškega ekonomista, da bo Anglija, ako ne bo pravočasno pričela štediti, v šestih mesecih tati, kjer je sedaj Avstralija, ki se mora boriti z največjimi gospodarskimi težavami, z inflacijo in z nevarnostjo, da ne bo mogla plačati svojih dolgov.

Proti finančni politiki Snowdena je tudi v delavski stranki sami nastala močna opozicija. Vodi jo sir Oswald Mosley, ki odločno zahteva, da Snowden odstopi in

napravi prostor zmogljivi osebni. Spor je dozorl tako daleč, da bo Mosley izstopil iz delavske stranke in ustanovil svojo lastno narodno-socialistično stranko. To se bo zgodilo najbrž na seji izvršnega odbora delavske stranke, ki se sestane v sredo. Poučeni krogi trdijo, da se bo priključilo Mosleyu najmanj 15 do 20 poslancev.

Delavska vlada je vsekakor pred težkim problemom, čigar rešitev je velikega pomena za njen nadaljnji obstoj.

Finančna kriza tudi v Avstraliji
Sydney, 23. febr. r. Avstralske banke so odklonile vladne predloge za rešitev finančne krize ter so predlagale, naj vlada štedi v čim večji meri. Ta odgovor bančnih zavodov je zelo vznevoljil avstralsko delavsko stranko, ki jo najbrž predlagala, naj vlada podpravi vse bančne zavode. Kako je položaj resen, dokazuje najbolj predlog, naj se v vsej Avstraliji proglasi izjemno stanje, ki ga je izvršni odbor delavske stranke odklonil le z majhno večino. Finančne težave Avstralije so se tako poostrele, da se o možnosti razpusta avstralske državne zveze govori že javno. Ministrski predsednik Newsouthwales je izjavil, da njegova država ne bo plačala obresti inozemskih posojil. Te obresti bo morala sedaj po avstralski zvezi ustavi plačati zvezna vlada.

Skupna akcija španskih socialistov in republikancev

Socialisti in republikanci se udeležijo občinskih in pokrajinskih volitev, ne pa parlamentarnih

Madrid, 23. febr. AA. Med španskimi socialisti in delavskimi organizacijami je nastal zaradi sodelovanja pri parlamentarnih volitvah oster spor. Izvršni odbor socialističnih delavskih organizacij se je deloma izrekel proti bojkotu volitev v ustavodajno skupščino. Socialistična stranka je sklenila bojkotirati te volitve pod pritiskom republikanskih ekstremističnih voditeljev Larga Caballera in Fernanda de los Rios, ki sta še v zaporu. V znak protesta proti bojkotu volitev je odstopilo šest članov izvršnega odbora delavskih organizacij, včetršči predsednika Besteira in generalnega tajnika Saboria.

Madrid, 23. febr. s. Nacionalni odbori socialistične stranke in splošnih delavskih strokovnih organizacij so sestavili resolucijo, v kateri sporočajo demisijsko voditelja socialistične stranke Besteira in šestorice njegovih pristašev, ki so se zavzeli za volilno abstinenco. Resolucija izraža upanje,

da bodo svojo demisijo umaknili. Nadalje pravi, da so se odbori socialistične stranke in splošnih delavskih strokovnih organizacij sporazumeli, da se ne bodo udeležili volitev v zakonodajni parlament, pač pa občinskih in provincijalnih volitev, ki so čisto administrativnega značaja.

Madrid, 23. febr. AA. Senor Leroux je odločil vodstvo radikalne republikanske stranke. Odlidni demokratski voditelj Amos Salvador se je pridružil republikancem, ker noče podpirati sedanjih vlade. Republikanci in socialisti so sklenili, da se ne bodo udeležili parlamentarnih volitev, dočim nastopijo pri občinskih in pokrajinskih volitvah. Ti stranki bosta postavili skupno kandidatsko listo.

Pariz, 23. febr. s. »Le Journal« javi iz Madrida, da se bo Sanchez Guerra umaknil iz političnega življenja. Na njegovo mesto so konstitucionalisti izvolili za svojega voditelja Melquiadesa Alvareza.

Nasprotstva v nemški vladi

Pred odločitvijo o povišanju

Berlin, 23. februarja. AA. V državni vladi je nastal resen spor zaradi carin na kmetijske proizvode. Minister dela Stegerwald in minister za gospodarstvo Trendelenburg se odločno protiva sankcij zakonskega načrta ministra za kmetijstvo Schieleja, ki predlaga, naj se uvedejo na surovo maslo, mast, in druge proizvode prohibitivne carine. Ministra naglašata, da bi taka carinska politika povzročila velik spor med nemškimi industrijo in agrarci, ki so doslej po vojni sodelovali skupno za gospodarsko obnovo Nemčije.

Industrijski krogi so ostro protestirali pri vladi proti prohibitivnim carinam, ki bi brezovomno povzročile carinsko vojno med Nemčijo, Nizozemsko, Dansko in skandinavskimi državami, ki uvažajo kmetijske proizvode v Nemčijo in ki so najboljši odjemalci njene industrije. Industrijski krogi nadalje poudarjajo, da bi nova carinska

carin za kmetijske proizvode

tarifa nemškemu narodu mnogo bolj škodila nego koristila in celo zmanjšala izvoz nemških industrijskih proizvodov. Odlidni voditelji industrije, med njimi predsednik nemške industrijske zveze Dr. Duisberg, javno obtožujejo vlado, da namerava favorizirati kmetijstvo na škodo vseh drugih delov nemškega gospodarstva.

Danes popoldne se je sestel ministrski svet, da končno odloči o poljedelski carinski tarifi, ki bo še ta teden predložena državnemu zboru.

Borba proti sovjetskemu dumpingu

Pariz, 23. febr. V prvi polovici marca se bo v Parizu vršila konferenca zastopnikov evropskih držav, na kateri bodo razpravljali o obrambi proti sovjetskemu dumpingu, ki se je zadnje čase poleg lesa in žita razširil tudi na tekstilne izdelke.

NOV KORAK V OMEJITVI OBOROŽEVANJA NA MORJU

**Zaključna pogajanja za francosko-angleški pomorski sporazum —
Možnost kompromisa z Italijo**

Pariz, 23. februarja, d. Kakor znano, se Italija in Francija nista pridružili londonskemu sporazumu o omejitvi oboroževanja na morju. Italija je namreč zahtevala pariteto s Francijo, na katero pa ta ni mogla pristati. Ker si je tako Italija pridržala pravico neomejenega oboroževanja na morju, se seveda tudi Francija ni mogla enostransko vezati. Zato se tudi ona ni priključila londonskemu dogovoru.

Direktna pogajanja med Rimom in Parizom so ostala zaradi italijanske nepopustljivosti brezuspešna. Iz enakega vzroka so se izjalovila tudi angleška in ameriška posredovanja. V Londonu so zato osredotočili svoja prizadevanja na to, da bi dosegli formalen sporazum na podlagi londonske pogodbe vsaj med Anglijo in Francijo, ker je jasno, da bi tak sporazum zelo olajšal tudi dosego kompromisa med Francijo in Italijo.

Tozadevna pogajanja so se vršila že več mesecev. Vodil jih je na čelu štaba pomorskih strokovnjakov direktor londonskega zunanjega urada Craigie, ki je v zadnjih mesecih ponovno bival v Parizu in posetil parkrat tudi Rim. Pogajanja so sedaj toliko napredovala, da je Craigie izdelal osnutek angleško-francoske pomorske pogodbe. Končno besedo imata sedaj obe vladi.

Te dni stopa ta za ves svet velevaž-

na zadeva v odločilni stadij. V Craigiejevem spremstvu sta namreč danes opoldne prišla v Pariz angleški zunanji minister Henderson in prvi lord admiraltete Alexander, da se službeno pogajata s francosko vlado. Henderson je takoj po svojem prihodu obiskal Brianda in imel z njim večurno konferenco. Poluradno se poroča, da sta razpravljala o angleško-francoskem pomorskem sporazumu in o možnosti pristopa Italije k temu sporazumu, s čimer bi bilo omogočeno, da Italija in Francija naknadno podpisata londonski pomorski dogovor.

Na kaki bazi bo sklenjen angleško-francoski sporazum, seveda še ni znano. Ve se le, da je Francija pristala na nekatere koncesije Angliji v vprašanju podmornic in da se je zadovoljila v primeri z Italijo na premoč 150.000 ton v modernih vojniških ladjah. Ali je Italija s tem zadovoljna, se ne ve. V pariških političnih krogih dvomijo, da bi bili v Rimu pristali na tak sporazum. A tudi za primer, da bi se to zgodilo, nekateri nocojšnji listi odločno protestirajo proti znižanju francoskega vojnega brodograja. Listi argumentirajo svoj protest s tem, da bi Italija pristala na tak sporazum le zato, ker itak ve, da v pomorski oborožitvi ne more doseči Francijo do l. 1936. Ko poteče veljavnost londonske pomorske pogodbe, takrat na bi Italija znova

nastopila s svojo staro zahtevo po pariteti.

Vsa francoska javnost spremlja z največjo napetostjo pariško bivanje obeh odličnih članov angleške vlade.

London, 23. februarja. AA. Na nocojšnji seji spodnje zbornice so javili, da sta zunanji minister Henderson in prvi lord admiraltete odpotovala v Pariz, kjer bosta nadaljevala pomorska pogajanja s francosko vlado. Druge signaturne oblasti londonske pomorske pogodbe so bile o tem obveščene. Ministra je spremljal Craigie, ki je večkrat tekom londonske pomorske konference posestil Pariz in Rim in razpravljal z italijanskimi in francoskimi strokovnjaki o pomorskih gradbenih programih. Craigie se je vrnil pred nekaj dnevi iz Pariza, kjer se je razgovarjal z Massiglijem.

Milan, 23. februarja. g. »Popolo d'Italia« opozarja na pomorska oboroževanja Francije, ki se bodo izvršila do tako zvanega standarda dveh držav, to se pravi do take moči, da bo Francija kos Italiji in Nemčiji. List izjavja, da so francoska oboroževanja v nasprotju s sklepi razorožitvene konference in da nasprotujejo tudi duhu locamskega pakta, ki zagotavlja Franciji v primeru, da bi bila napadena, solidarnost Italije. Taka obveznost, pravi »Popolo d'Italia«, seveda sedaj odpade.

Zvišanje uvozne carine na žito in mlevske izdelke

Povišana carina velja samo za države, s katerimi nimamo pogodbe o največji ugodnosti

Beograd, 23. febr. AA. V zvezi z izvajanjem zakona o izpremembah uvoznih tarif, ki je stopil veljavno 10. t. m., smo prešli na merodajnem uradnem mestu tole pojasnilo:

Ker je naša država vezana na mnoge države s pogodbami, ki predvidevajo sistem maksimalnih carinskih olajšav, zato zakon o izpremembi uvoznih tarif zajedno s predlogom zakona o obliki tarif ne velja za vse tiste države, za katere velja načelo največje ugodnosti.

Minimalna meja nove uvozne carine za vse vrste pšenice in zdroba je 10, maksimalna meja pa 15 zlatih Din od 100 kg. Ta carina, kakor je predvidena v zakonu o izpremembi uvozne tarife, pa se ne bo uveljavila pri pšenici, ki prihaja iz držav, s katerimi imamo posebne trgovinske pogodbe.

Takisto maksimalna carina na koru-

zo v znesku 15 Din in minimalna carina 5 zlatih Din ne bo veljala za koruzo, ki prihaja iz držav, ki uživajo na osnovi posebnih trgovinskih pogodb klavzulo največje olajšave.

Carina na moko vseh vrst žitaric, ki znaša 15 zlatih Din od 100 kg, ne bo veljala za moko iz držav, za katere odredajo posebne trgovinske pogodbe to carino z 8 zlatimi Din za 100 kg.

V vseh treh primerih so te postavke samo izvedba osnovnih zakonskih postavk.

Glede maksimalnih postavk velja še dalje, da jih je treba izvajati samo napram državam, ki z njimi še nimamo trgovinskih pogodb. Minimalne postavke pa stopijo v veljavo za primer prestanka ali odpovedi pogodbe z državami, napram katerim imamo zaenkrat vezane postavke.

Preiskava o atentatu na albanskega kralja

Atentatorja sta bila z dvema sokrivcema izročena sodišču — Vse bo sodila dunajska porota — Albanski emigranti bodo izgnani iz Avstrije

Dunaj, 23. februarja. d. Neposredno po atentatu na kralja Zogu je policija zaslišala vse na Dunaju živeče emigrante, ki jih je z malimi izjemami pridržala v zaporu in ki bodo sedaj izgnani iz Avstrije. Večina gre za prist. Fan Nollijeve komunistično orientirane emigrantske skupine. Nekaj dni po prihodu kralja Zoga na Dunaj je policija povabila vse albanske emigrante, ki jih je stalno nadzorovala, ter jim sporočila, da zahteva od njih spoštovanje države, ki jim nudi zavetišče. Emigranti so izjavili, da niti ne mislijo demonstrirati proti kralju Zogu ali pa celo dejansko nastopiti proti njemu, češ, da si je Avstrija, ki jim je dala zavetišče, zaslužila v taki meri njihovo hvaležnost, da so lahko obisto popolnoma mirne. Ker emigranti niso držali svoje obljube jih bo kakih 20 izgnanih iz Avstrije v deželo, ki si jo bodo sami izbrali, najbrž v sovjetsko Rusijo.

Oba atentatorja Gjeloši in Kami sta bila včeraj in danes na policiji ponovno zaslišana, vendar pa nista priznala ničesar novega. Vtrajata pri svojih trditvah, da nista pripadala nobeni tajni organizaciji in da nista izvršila atentata po naročilu kakih drugih oseb. Nepristano sta ponavljala, da je kralj Ahmed Zogu škodljivec njune domovine in da sta ga hotela umoriti iz čistega patriotizma. Gjeloši trdi razen tega, da ga je kralj Zogu obsodil na smrt in contumeliam ter da je hotel samo izvršiti nad povzročiteljem svoje nesreče pravno maščevanje.

Po končanem zaslišanju na policiji sta bila oba atentatorja snoči izročena deželniemu sodišču ter se bosta morala zagovarjati pred dunajskimi porotniki. Istočasno z njima je izročila policija sodišču tudi v sobodo aretiranege emigranta Quasima Muletija in Angelina Sumo. Albanski konzul Pascal Saracel je spoznal v Muletiju enega izmed ljudi, ki jih je videl z revolverjem v roki pri napadu na kraljev avtomobil. Ni izključeno, da je tudi Muleti sam streljal, da pa je mogel v zmešnjavi pobegniti. Angelin Suma je bil vodja revolucionarne zveze albanskih emigrantov »Bazini Kombatarec«. Imel je vedno dovolj denarja

in je z njim zalagal tudi svoje politične prijatelje. Zato sluti policija v njem duševnega očeta petkovega atentata.

Kralj Zogu bo kljub atentatu še ostal na Dunaju ter bo nadaljeval svoje zdravljenje. Hotel »Imperial« je močno zastražen od kriminalnih uradnikov in uniformiranih policistov, tako da ni nikomur mogoče neopazno priti do kraljevih sob.

Truplo umorjenega adjutanta majorja Topolaja so izročili sodno-medicinskemu zavodu zaradi balzamiranja ter jo prepeljano v Albanijo, kjer se bo vršil slovesen pogreb.

Demonstracije brezposelnih v Italiji

Rim, 23. febr. b. V zadnjih dneh je prišlo v raznih mestih Italije ponovno do demonstracij brezposelnih. V Aleksandriji se je zbralo več brezposelnih, ki so po cestah zahtevali delo in kruh. Nekaj ur je bil položaj precej kritičen, ker ni hotela niti varnostna straža niti fašistična milica vzeti na sebe odij nastopa proti gladojučim delavcem. Končno so intervenirali karabinjerji, ki so vzpostavili red in mir. Provinca Aleksandrija zelo trpi zaradi brezposelnosti. Tvorica klobukov Borsalino dela le tri dni na teden. Druga tvornica klobukov Borsalino fu Lazzaro se nahaja v plačilnih težavah. Mnogo je pripomogel k brezposelnosti tudi konkurz železarn Novi, katerih pasiva znašajo približno 40 milijonov.

Mussolini o razorožitvi

Pariz, 23. febr. AA. Havas poroča iz Berlina: »Börsenkurier« prináša članek Benita Mussolinija o vprašanju razorožitve. Mussolini pravi, da čaka v tem pogledu vlado velika odgovornost za ukinitvijo izdatkov za vojaško obrambo države. Italija ne daje nikake formule, pač pa je pripravljena pristati na razorožitev v tisti obliki in tistih mejah, kakor druge države.

Stanje pogajanj s ČSR

Beograd, 23. februarja. AA. Vest nekaterih listov, da so končana trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Češkoslovaško in da odpotuje trgovinski minister v Prago, da pogodbo podpiše, je neresnična. Pogajanja se vodijo še dalje in so nekateri člani delegacije bili poklicani v Beograd, da prejmejo nova navodila.

Seja glavnega odbora Obrtne banke

Beograd, 23. februarja. r. Jutri se bo vršila seja glavnega upravnega odbora privilegirane Obrtne banke, na kateri se bo definitivno določilo, kdaj se otvorita podružnici v Ljubljani in Sarajevu ter potrdile podružnične uprave. Razen tega je na dnevnem redu poročilo o poslovanju banke v minulem poslovnem letu.

Dom narodnega zdravja v Murski Soboti

Murska Sobotica, 23. februarja. č. Te dni bodo pričeli graditi v Murski Soboti dom narodnega zdravja, v katerem bo nameščen tudi trahomski oddelk. Vsa potrebna sredstva za gradnjo tega poslopja so zasigurana.

Simpatična gesta našega berlinskega poslanika

Berlin, 23. februarja. M. »General-Anzeiger« objavlja pod naslovom: »Maček po berlinskem pustu« daljšo razpravo, v kateri navaja, da se je v Berlinu v letošnjem pustu kljub silni gospodarski krizi strahovito zapravljalo. Ne samo domačini, marveč tudi tuji in celo diplomatski zastopniki so kar tekmovali v razkošnosti prireditelj. Edino izjemo tvori med vsemi jugoslovenski poslanci, silovski profesor dr. Balugžić, ki ga človek vidi najčiste v družbi znanstvenikov. Ni ga bilo videti na nobeni prireditvi, a tudi sa mni priredil, kakor drugi diplomati, pustnih zabav. Ni storil tega morda zaradi pomanjkanja sredstev ali iz škrtavosti, marveč je kot tujec, ki mu je končno vseeno, kako se godi Berlincanom, poklonil mnogo večji znesek, kakor pa bi ga bil mogel potrošiti na razkošnih zabavah, za brezposelne v Berlinu. S to plemenito gesto si je ta dostojanstveni gospod zaslužil, da ga beležimo v analo sodne zgodovine. Zato tudi edini izmed vseh nima mačka, a gotovo je, da si je pridobil mnogo večje simpatije, kakor vsi njegovi diplomatski kolegi s svojimi še tako razkošnimi in uspešnimi prireditvami.

Konvencija o mednarodnem trgovskem kreditiranju

Beograd, 23. februarja. AA. V želji, da odstrani in ublaži težkoče pri izmenjavi blaga med posameznimi državami, je začela Mednarodna trgovska zbornica razmišljati o tem, kako naj bi se trgovina poenostavila. Zbornica je vsem svojim članom poslala načrt konvencije o kreditiranju in na konferenci v Amsterdamu je bil načrt soglasno sprejet od zastopnikov 39 držav, kar pomeni brez dvoma velik napredek. Ta konvencija bi imela 5 delov: 1. fiksiranje splošnih načel vseh vrst komentarnih kreditov 2. fiksiranje odgovornosti bank, 3. odreja njihove uzanice, 4. interpretira pravilno dajanje kreditov in 5. ugotavlja možnost prenašanja dokumentarnih kreditov več kakor enkrat in fiksira tozadevna načela.

„Bil bi že čas, da se Evropa zgane“

Francoski glas o strašni usodi slovenskih internirancev na italijanskih kazenskih otokih

Pariz, 23. febr. M. »Ere Nouvelle« objavila pod naslovom »Strašna usoda interniranih Slovencev na otokih pri Napoliju — Nečloveško postopanje z interniranci na otoku Ponzi« daljši članek, v katerem navaja, da so nesrečne žrtve fašizma, ki so jih konfinirali na kazenskih otokih, na milost in nemilost izročene fašističnim oblastem ter izpostavljene strašnim mukam. Nesrečni so v znak protesta uprizorili gladovno stavko. Vse to pa ni nič pomagalo, marveč je njihov položaj le še poslabšalo. Stavkajoči so bili obsojeni na 3 do 7 mesečni zapor, veliko števil-

lo pa jih še čaka v napolskih ječah na obsodbo. Zaradi nevdržnih razmer je mnogo internirancev obolelo, toda zdravniki jim ne smejo nuditi nikake pomoči. Prepovedano jim je čitanje slovenskih knjig, ne samo onih, ki bi morda prišle iz inozemstva, marveč tudi takih, ki so tiskane in dovoljene v Italiji. Zabrano jim je celo govoriti in pisati v slovenskem jeziku. To početje fašističnih mogotcev vpije do neba in bil bi že čas, da bi se kulturna Evropa in ne nazadnje Društvo narodov zganilo in vsaj omililo nečloveško usodo teh nesrečnežev.

Številne nesreče zaradi plazov v Alpah

Snežni viharji so v mnogih krajih onemogočili vsak promet — Nezgode smučarjev — Plaz zasul vso družino 7 oseb

Monakovo, 23. febr. AA. Poročila iz avstrijskih, švicarskih in bavarskih Alp pravijo, da je v zadnjih 48 urah padlo toliko snega, kakor že 40 let ne. V Zermattu, v Andermattu in v Cortini d'Ampezzo je 12 krajev popolnoma odrezanih od sveta. V Andermattu je sneg zasul stotnijo švicarskih pešcev.

Innsbruck, 23. febr. d. Z 2250 m visokega Patscherkofla se je včeraj ob 18. utrgal 150 metrov dolg in 100 metrov širok plaz, ki je pod gorjo skočil na tako zvani Lanserski planini zjelo skupino petih smučarjev ter jo potegnil s seboj. Vodja skupine, član inomeškega smučarskega kluba Hopfgartner, se je izkopal iz plazu ter osvobodil tudi svoje- ga tovariša, nekega Dunajčana, ki je bil zasut v snegu meter globoko in mu je pri nezdoljivosti nog. Hopfgartner je takoj obvestil o dogodku orožništvo in alpsko reševalno moštvo. Ko so prispeli reševalci z baklami na mesto nesreče ter pričeli preiskovati plaz, se je utrgal nov plaz in zasul šest orožnikov, ki pa so jih ostali turisti mogli rešiti, ker so bili k sreči povezani med seboj z vrvmi. Reševalna ekspedicija je delala vso noč, vendar pa brez uspeha. Posrečilo se jim je samo najti rokavico ženske, ki jo je plaz zasul z drugimi vred.

Dunaj, 23. febr. AA. Poročajo iz Inomosta, da so danes našli tri trupla ponesrečenec, ki jih je zasula javina pri Patscherkoflu. Ugotovili so tudi identiteto ponesrečenih, to so: Kristian Weiner, trgovec iz Beljaka, Berta Wiedner iz Inomosta in znani dunajski sportnik Toni Müller.

Bolcan, 23. febr. d. V rudarski naselbini Majera na 2400 m visokem Schneebergu je povzročil plaz ogromno škodo. Podrl je tudi hišo, v kateri je imel rudar Teodor Reiner svoje stanovanje. Plaz je vdrl v kuhinjo in jo popolnoma porušil, podrl steno v prvo sobo, v kateri je spal rudar s svojo ženo in dvema otrokoma, ter zasul tudi sosedno sobo, v kateri so spali še trije otroci. Rudarja in njegovo ženo je zagnalo v stran, dočim je žena ostala nepoškodovana, je rudarju zlomilo hrbtenico ter je dobil tudi druge težke poškodbe. Vseh pet otrok je sneg zasul in so jih ljudje našli šele po daljšem prizadevanju nezvestne, napol zamušene in zmrznjene. Kljub temu se je po-

rešilo, da so jih spravili k zavesti. Ponesrečenec niso mogli spraviti v dolino, ker je odpovedala žična železnica, ki tvori v zimski edino zvezo z rudarsko naselbino. Na Schneebergu je znan bakreni rudnik.

München, 23. febr. d. Pri Lenggru se je v gorah snežni plaz zasul 7 smučarjev. Reševalci so 6 oseb rešili še živih, dočim je bil neki turist iz Monakovega že mrtev.

Bolcan, 23. febr. s. Zaradi močnega snega zadnjih dni so vsi alpski prehodi v bolcanski in tridentski provinci neprehodni. Izjemo tvori le cesta preko Brennerja.

Snežni zameti v Švici

Curich, 23. febr. d. V vseh krajih Švice so veliki snežni zameti znatno otežili promet. Velika je nevarnost plazov. Iz samostana St. Bernharda poročajo, da je sneg tamkalj 8 m visok.

Viharji na Sredozemskem morju
Pariz, 23. febr. AA. Na Sredozemskem morju divja silna nevihta. V luki Marseilles je zastajal ves promet. Poštni promet med luko, Korziko in Severno Afriko je prekinjen.

Poplave na Siciliji

Palermo, 23. febr. AA. Nad pokrajinami Palermo-Trapani, Caltanissetta, Agrigento in v Catanii so med ciklonsko nevihto nali- vi povzročili ogromno škodo, vihar je pre- trgati telefonske in brzojavne zveze. Železniški promet je bil na več krajih prekinjen. Številni človeških žrtve še ni znano.

Catania, 23. febr. Zaradi neprestanega močnega dežja so reke prestopile bregove. Velik del ravnine pri Catanii je bil poplavljen, kulture pa uničene. Železniška proga Caltagirone—Piazza Armerina je na več krajih poškodovana in je promet prekinjen. Velikanski valovi so v pristanišču Catanije poškodovali nove pristaniške nasipe, ki se gradijo. Tudi v drugih manjših pristaniščih so bili nasipi deloma uničeni. Voda je vdrla v manjše ribiške hiše na obali ter odnesla seboj pohištvo. Na več cestah je promet prekinjen. Vreme se je sedaj nekaj zboljšalo.

Palermo, 23. febr. s. Pri reševalnih akcijah v popolnoma poplavljenem kraju Stomofrio so utonili en mornar, en podčastnik in neki civilist. V provinci Trapani v bližini Segeste se je zrušil most.

ger, da je imel Pintar v evidenci še nekega bogatega prekupčevalca, naker je ponovno poudaril, da vztraja na lanskim izpovedi, da je Pintar umoril Rajerja, dočim je sam le brisal krvave sledove. Čuti se moralno krivega za krvavi dogodek, ker je sledil Pintarju in njegovim navodilom.

Zaslišana priča Jožeta Starč je izpovedala, da je njena sestra, ki je služila pri Pintarju, na smrtni postelji izpovedala, da je v Pintarjevem procesu krivo pričala, ker je izpovedala njemu v prilog, da je prišel obtoženec k njej eno uro prej, kakor je bilo v resnici, in da je kritično ned sprejela Pintarja k sebi, za kar so jo naprosili Pintarjevi. Dejala je tudi, da je Pintarjeva zarotnica.

Zaslišana je bila potem njena sestra, omožena Uhan, ki pa ni izpovedala ničesar bistvenega.

Popoldne je odredil predsednik senata s. o. s. Durini ogled na lico mesta, kamor so odpeljali z močno eskorto Pintarja in Zingerja. Ob vsej poti, kjer so ju vodili, so stali velike množice ljudi, da je orožništvo komaj vzdrževalo red. Zinger je šel z vsem sodnim dvorom v hišo Pintarjevih staršev ob enem s Pintarjem. Nato sta bila Pintar in Zinger odpeljana z avtomobilom v Kandijo k Recljevi hiši, kjer je prejel stanovanj Zinger. Ko so tu vse potrebno ugotovili, so šli peš čez Andrejev hrib na cesto, kjer je Zinger pokazal sodnikom mesto, na katerem sta čakala na Rajerja. Nato so šli do Kovarčevega boršta, kjer so takrat našli truplo ubitega. Zinger je pokazal tudi smer, kjer sta po zločinu bežala. Na lico mesta sta bila zaslišana kosca Zore in Jerman, ki sta po zločinu ob kosni naletela na sledove dveh možkih, ki sta bežala drug za drugim v nasprotju Andrejev hrib.

Sodni dvor se je po ogledu podal nazaj v porotno dvorano, kjer je bil okrog 5. zaslišani prvi kot priča 24letni Kastelic, ki je našel na domači njihi poleg gozda listično ubitega Rajerja. Zaslišani sta bili še priči sodni svetnik dr. Romih in bivši komandir novomoške orožniške postaje narednik Lozar, ki je izpovedal, da sta imela ob aretaciji Pintar in Zinger mokre čevlje.

Drugi branitelj Pintarja dr. Vasić je nato predlagal sodnemu senatu, naj se zaslišijo še nove priče, kakor Fran akner, neki Glavič in neki Srebotnik, kateremu je izročil Zinger pismo za Pintarja. Po posvetovanju je sodišče ugodilo zagovornikovemu predlogu, da se zaslišita priči Lakner in Glavič, ki baje vesta, da je Zinger zakopal denar pod Recljevim kozlozem.

Nato je bila današnja razprava ob 9. zaključena. Nadaljevala se bo jutri ob 9. do- polдне.

Zimskosportne prireditve v Bohinju zaključene

Pri vztrajnostnem teku na 30 km so zasedli prvih sedem mest Čehoslovaki — Zmagal je Slonek v času 2:28:50. — Prvi Jugosloven J. Janša je zasedel osmo mesto — Smučarski prvak Jugoslavije za leto 1931 je František Šimuněk — Ob navzočnosti zastopnika Nj. Vel. kralja so se včeraj zaključile uspele prireditve

Sv. Janez ob Boh. jezeru, 23. februarja. Tretji dan mednarodnih smučarskih tekem v Bohinju je bil določen za najtežjo preizkušnjo sodelujočih, in sicer za vztrajnostni tek na 30 km. Tudi za to tekmoval- nje, za katero se je prijavilo nad 50 tekmovalcev, je vladalo med publiko, ki je še ostala v Bohinjski dolini, in med domačini veliko zanimanje. Dan je bil že zgodaj zjutraj lepši od včerajšnjega, tako da so vo- zači imeli skoraj vso pot solnce nad seboj. Proti poldnemu se je sicer deloma poobla- čilo, toda v splošnem so z vremenom lahko vsi zadovoljni.

Start na 30 km

Start je bil določen za 9. uro, ob kateri je startiral Maršal par metrov za notranjimi poslopjem in prav nasproti novinarskega glavnega stana točno odpustil prvega voza- ča. Po enominutnih presledkih so na to sledi- li naslednji, med njimi favoriti kot 3. Kadavy, kot 5. Nemecky, kot 8. Brvar, kot 10. Faistauer Josip in med zadnjimi skoraj skupaj ostali trije Čehi Šimuněk, Fišera in Slonek. Kot zaključni mož je vozil Šostar- rič. Dejstvo, da se 18 prijavljenih tekmovalcev sploh ni javilo na startu, je v glav- nem pripisati temu, da so dvodnevni trdi boji pustili temu ali onemu tezažu, ki mu danes niso dovoljevale starta. Tako je po- stal Guttmorsen, ki smo ga včeraj napravili na nekaterih mestih našega poročila za Šve- da, dočim je Norvežan, doma iz Kongsberga, žrtev včerajšnjega izvenkonkurenčnega skoka na 53 metrov, pri katerem se je lažje poškodoval na rami in na nogah. Tudi Go- dec in Režek sta po tekmi na 18 km fizično nerazpoložena. Dočim toži Godec o boleci- nah v želodcu, se je Režek z obutvijo ranil na nogi in ni sposoben za tek. Tudi Jakopič in Šramel se nista javila na startu. Avstrij- ci niso postavili svojih mož, ker za to pro- go nimajo sposobnih ljudi. Vseh skupaj je startalo 28, in sicer vseh sedem Čehov, ki v ostalem tudi niso popolnoma fit, in 21 do- mačinov, med njimi trije zastopniki vojske.

Največje zanimanje je vladalo za start Joska Janše, ki je zaradi včerajšnje izgube točk pri skokih imel pred seboj zelo težko nalogo. Dva Čeha Šimuněk in Faistauer Ja- roslav sta ga v skupni klasifikaciji že pre- kašala z nad 100 točkami. Startu je tudi to- pot prisostvoval komandant dravske divizi- je general Ilić s številnim oficirskim sprem- stvom.

Kakovost snega

Sneg, za katerega se je snoči računalo, da bo mogoče zmrzniti, je solnce do otvoritve tekme »toliko omehal, da je dobil kašasto površino. Sprito se spremembe je imelo ma- zanje velik pomen. Številni vozači so imeli samo zaradi teže zlasti pri hoji v breg mno- go težav. Med njimi je bil precej prizadet Josko Janša, ki je deloma tudi zaradi tega se v prvem delu zaostajal za Faistauerom Ja- roslavom. Markacija proge in vsa tehnična organizacija je bila prav dobra. Tekmo je tudi danes vodil Dr. Berce, časomerila pa sta bila g. Gorec in dr. Brauner.

Potek proge

Proga, ki je bila dolga 30 km, je vodila od hotela Sv. Janez do Sv. Duha, od tam nazaj nad Sv. Janezom ter po isti progi kot sobotna do Zlana čez senozihi navzgor do vojaške karavle, odkoder je prečkala čez Ravne proti Nemeckemu Rovtu, nato se je spustila v dolino, križala železniško progo za kolodvorom ter vodila nato preko trav- nika in ob robu Bohinjske Bistrice do mo- sta čez Savo. Od tam se je strmo dvignila čez Senožeti proti vasi Studor, od tam za staro Fužino čez Hudčev most do hotela Sv. Janez.

Pri km 12

Ob mostu desno od glavne ceste Bistri- ca Sv. Janez, kjer so vozači privzeli prvih 12 km, so bili doseženi naslednji časi: Nemecky 45:10, Faistauer Jaroslav 46:20, Kadavy 47, Slonek 47:05, Fišera 48:10, Fai- stauer Josip 49, Josko Janša 49:10, Šimuk 49:50, Brvar 51:50. Ze ta račun je dal skle- pati kam se nagibajo šanse.

Na okrepčevalnici pri km 19

Požrtvovalne dame iz Bohinjske Bistrice so pri Kovgovski postavi ob cesti okrepče- valnico in pripravile toplega čaja, nekaj sladkarij in sadja za okrepčilo.

Ob 10.45 je bila situacija naslednja: Nemecky in Kadavy sta že vozila mimo. Do- čim je Nemecky privezel dušo, se je Ka- davy zahvalil in hitel za svojim rojakom, ki ga je vstetil že za tri minute za seboj. Nemecky je vozil do okrepčevalnice 1:32:15, Kadavy pa 1:35. Za njima je prišel ob 10:52 dobro volje domačin Gašperin, ki je potre- boval do okrepčevalnice 1:51:20. Kmahu za njim jo je mahnil preko travnika stari ru- tinirani bореc 39-letni Faistauer Josip. Pri okrepčevalnici je imel čas 1:39. Za njim je prišel svež Mariborčan Jurič, ki je startal kot šesti. Za njim se je pojavil Brvar ter jedro odmaknil na desno proti vsakemu mostu. Njegov čas je znašal 1:46:20. Tik drug za drugim sta se pripeljala nato Sporn in Faistauer Jaroslav. Slednji je prevozil progo 1:35:10. Srkljil je čas in jo je naglo mahnil za Spornom. Sredi travnika se je moral Sporn umakniti in Faistauer je izgi- nil po bregu. Po parminutnem presledku je privzeli Josko Janša, slabo razpoložen in jezen na mažo. Dali so mu čaja ter mu na- tlačili sadje v žep. Izjavil je, da ne bo nobil ter pohitel dalje. Vozil je do okrepče- valnice 1:41:40, to je dotedajni četrti naj- boljši čas. Za njim sta se dobro razpolože- na pojavila pri okrepčevalnici Gorjanca Zemva in Černe.

Na cilju

Ob 11:50 sta privzela na cilj že dva tek- movalca, Nemecky in Kadavy, torej v istem redu kot pri 19 km, toda z večjo časovno razliko. Nemecky je vozil odlično in dose- gel krassen čas 2:30:10, tako da so se že z njegovim prihodom pričele podirati šanse za naše. Ob 11:57 se je pokazal tretji Čeh Fai- stauer Jože, od 12:04 pa četrti Faistauer Ja- roslav. Tudi slednji ni niti pet minut za- ostal za dotedanjim najboljšim časom. Eno minuto za njim je kot prvi domačin rezal cilj Gašperin. Ker je startal kot drugi, le- že prekoračil čas treh ur. Kar za njim je švignil mimo žirje Brvar, ki je dosegel čas

2:50:32. Sedem minut pozneje je prispel Ju- rič, ob 12:40 pa favorit Josko Janša v zelo slabi formi. Njegov čas 2:48:06 je že za- ostal za četrtim od Čehov postavljenim časom. Komaj dve minuti kasneje se je žiri- ji predstavil v odlični formi Slonek v no- vem najboljšem času 2:28:56, ki je obenem ostal tudi najboljši čas dneva. Ob 12:20 je privzeli Šimuněk, ob 12:24 na Fišera. Oba sta se plasirala pred prvim Jugoslovenom Janšo. Ob 13:30 je žirija zaključila svoj po- sel. Na cilj je privzelo 24 vozačev, dočim so štirje odstopili.

Končni rezultati na 30 km

Doseženi časi so naslednji:
1. Slonek (CSR) 2:28:50, 2. Nemecky (CSR) 2:30:10, 3. Faistauer Jaroslav (CSR) 2:35, 4. Šimuněk (CSR) 2:37:26, 5. Fišera (CSR) 2:38:04, 6. Faistauer Josip (CSR) 2:39:06, 7. Kadavy (CSR) 2:41:15, 8. Josko Janša (Ilirija) 2:48:06, 9. Brvar Sm. kl. Lj. 2:50:32, 10. Zingerli (Marathon, Zagreb) 3:01:06, 11. Gašperin (Bohinj) 3:04:18, 12. Frank Stane (Ljubljana) 3:04:48, 13. Jurič (Maribor) 3:05:08, 14. Zemva (Gorje) 3:05:48, 15. Banovec (Ilirija) 3:06:43, 16. Šostarič (Ilirija) 3:11:04, 17. Zuccatto (Ilirija) 3:13:56, 18. Oswald (Ilirija) 3:16:06, 19. Černe Ivan (Gorje) 3:18:45, 20. Valenteković (Hašk) 3:19:20, 21. Sporn Stane (Ljubljana) 3:22:49, 22. Arh (Bihini) 3:28:22, 23. Černe Vinko (Gorje) 3:29:25, 24. Dimitrijevič (Bohinj) 3:55:18.

Krasni uspehi Čehov

Zanimivo je, da se je tudi v teku na 30 kilometrov plasiralo vseh sedem Čehov na prvo mesto in smo se morali v tej discipli- ni brez ugovora zadovoljiti z naslednjim prostim osim mestom. Absolutna premoč Čehov v današnji konkurenci je nov dokaz, da razpolago s številnimi odličnimi smu- čarji, ki se bodo na tej poti morda prvi približali severnemu razredu. Zavidanja vredna je njihova disciplina, vztrajnost, po- žrtvovalnost in volja do zmage. Vse to so faktorji, ki jih združujejo na sedmih čast- nih mestih.

Nekoliko o naših smučarjih

Josko Janša je imel smolo z mazarjem. Razlika skoraj 20 minut od najboljšega in skoraj sedem minut od zadnjega Čeha je za ta defekt nekoliko previsoka. Po formi na cilju sodeč Josko Janša tudi sicer ni mogel zdržati peklenjskega tempa Čehov. Prav častno mesto zavzema Brvar, ki ima le za eno minuto slabši čas od Janše. Ta talentirani vozač je že z zmago v prven- stvu Savske banovine pokazal svoje velike sposobnosti. V desetminutnem presledku je prišel kot deseti zagrebški Marathonec Zin- gerli, dočim je njegov rojak Valenteković ostal ravno za toliko mest zadaj.

Zaključna svečanost

Zvečer o 18. se je vršila v veliki obed- nici hotela Sv. Janez svečana proglasitev rezultatov in razdelitev daril. Točno ob otvoritvi svečanosti je prišel zastopnik vi- šokega pokrovitelja smučarskih prireditev Nj. Vel. kralja podpolkovnik Branko Po- gačnik.

Smučarsko prvenstvo Jugoslavije za leto 1931.

Definitivni rezultati v tekmovalstvu za dr- žavno prvenstvo za leto 1931. so naslednji:
Smučarski prvak Jugoslavije za leto 1931. je postal Čehoslovak Šimuněk František (2030,9 točke).

Sledili so mu: 2. Faistauer Jaroslav 1964,6 3. Kadavy Bohuslav 1844,8, 4. Janša Josko 1809,2, 5. Jurič Herbert (Maribor) 1260,27.

Takoj po prihodu zastopnika Nj. Vel. kralja je predsednik dr. Pirč pozdravil na- vzoče z daljšim nagovorom, v katerem je kratko reasumiral odmev vseh tekem po Bohinjski kotlini in je zato zaprosil dele- gate visokih darovalcev daril, naj jih izro- če dotičnim, ki so si jih zaslužili. Prejeli so: Šimuněk petero krasnih daril z zlato uro Nj. Vel. kralja in tradicionalni snežni venec, Janša šestero daril, Faistauer tri, Nemecky tri, Slonek enega. Vsi nagraje- ni so obenem prejeli diplome.

Letošnjega prvaka Jugoslavije Františka Šimuněka so navzoči sprejeli z burnim na- vdušenjem. Izmenjanih je bilo več znakov, med predstavniki obeh savezov. Med po- zdravljanjem gostov je godba odigrala na- šo, češkoslovansko, avstrijsko in norveško državno himno. Po splošnem čestitanju in krepkimi nazdarjicami Čehoslovakov se je pričela zabava, ki so jo v veselem razpolo- ženju zavlekla do poznih večernih ur.

Organizacija prireditev

Pri tej priliki je na mestu, da spregovo- rimo nekaj besed o organizaciji tekem v splošnem. Tehnična stran prireditev je bi- la v rokah JZSS, ostala ureditev pa pod vodstvom krajevnih faktorjev in oskrbnik- štvu hotela Sv. Janez. O tehnični strani posameznih tekem smo že govorili, izpodo- bititi je treba to danes še z naslednjim:

Vodja vseh tekem je bil načelnik smu- škotehničnega odbora JZSS dr. Janko Ber- ce, nedvomno najprimernejša oseba za to odgovorno mesto. Njegove dolgoletne sku- šnje doma in na tujem, njegovo temeljito strokovno znanje in njegova blagodejna mirnost in avtoriteta so bile garancije, da je savez poveril tehnično stran tekem prav- nim rokam. Pri tej priliki je treba še do- staviti, da je bil dr. Berce za vsako uslu- žnost vedno na razpolago številnim zastop- nikom tiska.

V ostalem je bila informativna služba že po programu vzorno urejena. Tehnična pi- sama je oddajala v rekordno kratkem čas- u vsa obvestila pomnožena tako, da je bil ta del naše težavne naloge zelo olajšan. Mnogo priznanja zaslužio tudi skoro ne- opaženi tehnični voditelji in organizatorji obeh prog, ki so z velikimi žrtvami storili vse, da s te strani tudi res ni bilo pritožb.

Enako težko breme pri prireditvi je slo- nelo na ramenih generalnega tajnika Josa Gorca, ki je bil ravno zato centralna oseb- ba povsod, kamor se je pokazal. Njegova požrtvovalnost in plodnosno delo v sa- vezu je znano že na sedežu saveza in da- leč okoli njega, tako da je od trenutka, ko je izstopil v Boh. Bistrici, pa do od-

hoda imel polne roke posla. Stotine vpra- šanj, stotine odgovorov, stotine navodil, nešteto informacij in koliko še vsega, če- sar nihče ni opazil, vse to je izhajalo od neumornega in vedno pripravljenega gosp. Gorca.

Pri tem pa naj ne ostane brez odmeva, da nekateri majši funkcionarji saveza, ki očitno še ne znajo presoati neobhodno potrebnega tesnega sodelovanja s tiskom, še niso dosegli svojih vzgladnih voditeljev. Splošno je bila tehnična stran te naše prve mednarodne preizkušnje v zimskih sportih vredna višine, ki smo jo obetali in tudi dosegli. Oficijsko je vodil našo prvo zimsko »olimpijado« požrtvovalni predse- dnik JZSS dr. Pirč, čigar avtoritativ in stvaren nastop je dostojno dvignil nivo vsakega oficijelnega nastopa. Njegovi glo- boki govori, prežeti idealne ljubezni do sporta in zdravja, so zapustili vedno glo- boke dojme. Poleg dr. Berceta in Josa Gor- ca je bil dr. Pirč tretji stebler, na katerem so se lahko brez skrbi proslavili prazniki zimskega sporta v Bohinju.

Ureditve skakalnice in preskrbo tujcev so uredili domačini z največjo požrtvoval- nostjo. Bile so pomanjkljivosti, ki pa so bile ob tolikem navelo občinstva, zlasti v nedeljo neizogibne. V splošnem se mora priznati, da so se Bohinjeci dosledno potru- dili, da bi bilo zunanje lice prireditve v skladu z njeno važnostjo.

Upamo, da je tudi gromitni uspeh vsaj de- loma kril ogromne stroške, ki so jih imeli za gradnjo skakalnice in druge potrebne izdatke. Prva večja sportna prireditve na bohinjskih tleh je dokaz, da se naši tujsko- prometni kraji zavedajo važnosti sportnih prireditev. Le po tej poti bomo zaslužno zasedli mesto v vrsti velikih kulturnih na- rodov.

Na splošno željo še danes

LON CHANEY

v svoji zadnji filmski senzaciji

EKSPRES ŠT. 317

Predstave ob 4., 1/2, 8. in 9. uri.

KINO LJUBLJANSKI DVOR Tel. 2370

Zadnje sportne vesti

Zmaga Hajduka v Limi

Split, 23. febr. č. Kakor javljajo iz Li- me, je danes nastopilo moštvo splitskega Hajduka v tekmi s tukajšnjim klubom Uni- versitad, zmagovalcem urugvajske repre- zentance. Jugoslovenci so odnesli zmago v razmerju 3 : 2 (2 : 0). Hajdukovi so dali vse od sebe, kar so najboljša mogli, da popravijo vtis prve tekme, v kateri so bili nezaslužno poraženi. Domačini so igrali zelo surovo in bi bili jugoslovenski gostje slabo naleteli, če ne bi bil sodnik vzorno objektiv. Občinstvo je v izredno velikem številu prisostvovalo tekmi. Dasiravno je kibriralo svojim ljubljencem, so vendar gledalci dajali navdušeno priznanja vsem lepim akcijam Hajduka. Incidenta ni bilo nobenega. Po tekmi je izjavil kapetan Uni- versitada, da spada moštvo Hajduka med najboljše enajstorce, s katerimi je kdaj- koli igral njegov klub, ne izključujoč Ar- gentince, Urugajce in Brazilce. V nedeljo bo igral Hajduk s prvakom Lime in Perua Halachonom.

Termini za evropski pokal

Dunaj, 23. febr. č. Včeraj so bili dolo- čeni termini za odigranje nogometnih tek- kem za evropski pokal. 15. marca se se- staneta reprezentanci Švice in Italije v Bernu, 21. marca Češkoslovaška in Ma- džarska v Pragi, 12. aprila Avstrija in Če- škoslovaška na Dunaju, istega dne Ma- džarska in Švica v Budimpešti, 14. sep- tembra Češkoslovaška in Švica v Pragi, 4. oktobra Avstrija in Mađarska na Du- naju in 15. novembra Italija in Češko- slovaška v Rimu.

Jugoslovenski parnik

ponesrečil

Beograd, 23. febr. p. Iz Malte poročajo, da so prejeli tam od jugoslovenske parni- ka »Dohodak« klice na pomoč. Parnik jav- lja, da se nahaja na 33. stopnji severne š- rine in 12. stopnji vzhodne dolžine ter je v veliki nevarnosti, da se potopi. Vzrok nesreče ni naveden. Iz vseh bližnjih luk so poslali parnike na pomoč.

Mladi vlomilci v Zagrebu

Zagreb, 23. febr. č. Policija je vlovila skupino 9 mladeničev, od katerih ni nihče star nad 16 let. Mladi nepridipravi so že delj časa vlamjali v zagrebške trgovine, ne da bi jim mogla priti oblastva na sled. Nihče si namreč ni mogel misliti, da bi bili ti mladi dečki, ki so jih sicer pogosto videli oprezati okoli trgovin, vlomilci.

Poset južnosrbskih pevcev

Beograd, 23. febr. p. V najkrajšem času odpotuje znano pevsko društvo Mokranjac iz Skoplja na daljšo turnejo po državi. Pred vsem bodo posetili skopski pevci Za- greb, Ljubljano, Beograd in Subotico.

Obsodba slovenskega knjigotrčca

v Italiji

Gorica, 23. febr. g. Zaradi razpečavanja slovenskega koledarja, v katerem so bile slike Gortana in tovarišev, je bil knjigotr- žec Lazar obsojen na tri leta ječe in 20.000 lir globe.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, zmerno hladno, še nestal- no vreme. — Situacija včerajšnjega dne: Močna depresija leži nad severnim Atlanti- kom in centralnim

Naši kraji in ljudje

Kaj se še dobi iz aukcije grofa Szaparyja?

Murska Sobota, koncem februarja.

»Jutro« je že večkrat poročalo o poteku te interesantne dražbe premičnin. Tako je našim čitateljem gotovo še v spominu, da je bila v zadnjih mesecih dražba prekinjena in da se je pričelo zopet z razprodajo šele te dni. Splošno prevladuje v naši zainteresirani javnosti mnenje, da so vrednejše in dragocenejše stvari že vse razprodane. Točno je to le glede pohištva, porcelana, stekla in vaz. Ostale so pa skoro še vse slike in vsa biblioteka. Slike, po večini dragoceni originali, so oddaljeni in težko dostopni Murski Soboti pač prepuščene dobri volji slučajnega kupca. Poleg tega je pa še prišla zabava in izvoza baš za najdražje komade kar z ozrom na dejstvo, da naši muzeji in galerije nimajo dovolj materialnih sredstev, vse, kakor ni bilo povsem v redu. Sodni cenilec g. dr. Mantuani je slike in kipe ocenil najprej po približni vrednosti, ki jo bi te umetnine imele na internacionalnem tržišču. Ko je odpadla zaradi zabranjenega izvoza vsaka možnost spekulacije, so slike izgovile za trgovce svojo privlačno silo in ker muzeji nimajo tozadevno niti prave kredita je izgledalo, da ostanejo pač v breme likvidatorja Szaparyjevega veleposredstva. Da je to krivično napram prevzemniku, je uvidelo tudi sodišče, ki je dovolilo sedaj prodajo po ponovni cenitvi dr. Mantuanija. Nove cene so vseskozi realne in opozarjamo na njene naše zbiratelje. Tako je dobili za (v oklepajih prvotna cenitev) Din 3000 (5000) velik portret princa Lichnovskega v krasnem izdelanem okviru s kneževsko krono. Marmornata soha Marije Antoinette Din 5000 (9000); doprni kip doža Morosinija (družina Morosini je v sorodu s Szaparyji) Din 20.000 (75.000); »trije angeli pri Abrahamu«, slika iz italijanske šole osemnajstega stoletja, blizu tri metre visoka, Din 20 tisoč (30.000) — pendant k tej sliki, slika Jakoba in Rebeke, je kupil zagrebški veleknjižničar R. Kugli — iz iste dobe dve nekoliko manjši sliki predstavljajoči Angalta in Tobijo ter Boosa in Ruto po Din 14.000 (18.000); stara slika na les, nemška šola iz leta 1600, predstavljajoča svetnike Din 60 tisoč (120.000); slika Kristus ozdravi hrome, 192 krat 189 cm, beneška šola, Din 14 tisoč (20.000); dve sliki W. Richterja Din 8000 in 9000 Din (10.000 in 12.000) itd. Tudi pri nekaterih japonskih vložnih stvarih so cene znatno znižane.

Najbolj kočljivo pa je vprašanje bibliotek. V Budimpešti so se takoj našli kupci, ki bi dali tudi več kakor pa je cenilec g. dr. Glonar ocenil, (t. j. 220.000), so pa pri izboru iz vseke kombinacije, ker bi bila knjižnica, čim bi bila pripeljana na Madžarsko, zaplenjena in zarubljena. Grof Szapary je namreč v Budimpešti napravil še približno dvamilijonski dolg na svoje premičnine, akopprav je bila že vsa njegova posest preobremenjena, za kar pa Madžari t'krat še niso vedeli. Sicer pa je položaj na književnem trgu takšen, da zlepa nihče ne risa kira večje naložbe v bojazni, da mu bodo knjige predolge obležale v shrambi. V pošteve prihajajo prav za prav le naše javne knjižnice, ki so pa seveda tudi brez dotacij za nove izredne nabavke. Prilika je pa tako edinstvena, da bi vsaj banovinska uprava morala preskrbeti neke ta razmeroma malenkosten znesek, da osigura bodi Univerzitetni knjižnici bogat fundus, ki ga bodo mlada pokolenja naših znanstvenikov prav naprosto rabila. Pri tem niti madžarske knjige, katerih itak ni veliko, ne bi bile balast, ker prihaja tudi na našo univerzo vedno več dijaštva iz Prekmurja, med katerim jih bo vedno tudi nekaj, ki bodo dobro obvladali madžarski jezik.

Grandiozno! Veličastno! Apoteoza narave je visokoalpinski velefilm

Vihar na Montblancu

Pretresljiva drama iz carstva večnega snega in ledu. — V glavnih vlogah

Leni Riefenstahl, Rist Sepp in Ernst Udet

Režija: Dr. Fanck.

Predstave ob 4., 7. in 9. uri.

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Za posamezne knjige je pa interesentov precej. Seveda je zdržobitev take velike knjižnice zelo riskirana kupčija, posebno še v Murski Soboti. Vendar pa se sedaj misli tudi že na to eventualnost, zlasti, ker so knjižnične omare že prodane in silita kupca (g. minister dr. Sršić in g. R. Kugli) na izpraznitev. Naj velja to kot opozorilo tudi našim podjetnim privatnim knjižničarjem, ki si v tem slučaju lahko poceni nabavijo skoro vso starejšo francosko, angleško in nemško leposlovno literaturo.

Shod Narodne strokovne zveze na Jesenicah

Jesenice, 23. februarja.

V nedeljo dopoldne se je vršil v stranski dvorani Sokolskega doma na Jesenicah javen shod, na katerem je govoril g. dr. Joža Bohinjec iz Ljubljane o osnutku zakona o splošnem delavskem socialnem zavarovanju. Shoda se je udeležilo okrog 120 delavcev, organiziranih pri NSZ in SMRJ, ki so z zanimanjem sledili izvajanjem govornika.

G. dr. Bohinjec je v enournem govoru natančno obrazložil osnutek zakona o delavskem zavarovanju ter naglašal gotove prednosti pred Bratovskimi skladnicami z ozirom na to, da je v osnutku zamišljeno splošno delavsko soc. zavarovanje za vso državo. Apeliral je na prisotno delavstvo, da naj o tem mnogo razmislija, da si v delavskem zavarovanju osigura boljšo starostno, nezdgodno in bolniško zavarovanje z ozirom na težki finančni položaj Bratovskih skladnic, v katerih pa ostanejo vsemu članstvu pridobljene pravice tudi v naprej zavarovane, ako tudi se delavstvo izreče za svoj pristop k splošnemu zavarovanju.

K besedi sta se oglasila kot zastopnika delavstva gg. Blaž Kemperle in J. Jerom. Ko sta oba z skeptičnimi besedami govorila o splošnem delavskem zavarovanju ter iznesla v dokaz svojih besed številke, ki pričajo o solidnosti bratovskih skladnic ter naglašala, da delavstvo, ki je zavarovano pri BS že nekaj ima, dočim nudi zakon o splošnem delavskem zavarovanju šele po 40-letnem zavarovanju minimalno pokojnino in to šele za zavarovance samega, ne pa tudi za njegove svojece.

Za sevniški vodovod

Sevnica, 23. februarja.

Na seji občinskega sveta, ki se je vršila 22. t. m. v občinski pisarni v Sevnici, je bila najvažnejša točka dnevnega reda graditev vodovoda. Zupan g. Krulj in drugi občinski odborniki so poudarjali važnost in skrajno potrebo napeljave vodovoda glede na zdravstvo, dalje na večjo varnost proti požarom ter zaradi splošnega ugleda trga in vse občine.

Med živahno debato se je razvila tudi mala opozicija, ki je nasprotovala temu načrtu zaradi denarnih težkoč. V glavnem pač proti najetju posojila v znesku 400.000 Din. Skupni stroški bi znašali po proračunu okoli 750.000 Din. Občini pa je zagotovljena denarna podpora od države, banovine in Higijenskega zavoda v Ljubljani.

Po končani debati je stavil župan na glasovanje naslednje predloge: 1. da se čim prej prične z gradnjo vodovoda; 2. da se plača odškodnina posestnikom, po katerih zemljišču se izvrši napeljava; 3. da se najame posojilo v znesku 400.000 Din in 4. dela se bodo oddala po javni licitaciji.

Predlogi so bili sprejeti z večino 19 proti 6. glasovom. Izvir za bodoči vodovod se nahaja 3 km severozahodno od Sevnice, v vasi Brezje pod Sv. Rokom. Tako upamo, da bo v tekočem letu preskrbljen naš trg z dobro pitno vodo, ki jo že dolgo pogrešamo. Gotovo bo vodovod poleg električne razsvetljave in parnega konališča privabil v Sevnico znatno več letoviščarjev, kakor doslej.

Bez iz življenja

Gornja Radgona, 22. februarja.

V bližnji vasi Ščavnica pri Gornji Radgoni posedujeta majhno železarijo zakonca Ignac in Antonija Kolarič. Živela sta skupno okrog 20 let skromno in pošteno ter preživljala svojo majhno nepreskrbljeno družinico. Na pridni gospodinjici, materi in ženi Antoniji ni bilo opaziti doslej nikakih posebnih znakov duševne zmedenosti. Kakor pripovedujejo ljudje, ki so jo poznali, je postala prošli teden tiha in nekam zamisljena. Svoji 10-letni hčerki je začela nenkrat pripovedovati, da ji hči bo morala pustiti in umreti, naročila je, tudi kakšno obleko, da ji naj ob smrti oblečejo. Ko se je v petek zvečer odpravljala mož Ignac z

doma, da poneso v mlin v Ščavniški dolini neko zrnje za prežanje olja, mu je žena pripravila večerjo ter pripomnila popolnoma mirno, da je to zadnjič in da ji v bodoče ne bo treba več kuhati. Nič hudega slučaj, se mož za to ženino pripovedovanje ni mnogo zmenil ter odšel z doma. Doma ostali hčerki in mati so se spravili kakor običajno k počitku. Nenadoma pa je okrog polnoči vstala iz svoje postelje mati Antonija, vzela s seboj nočno posodo ter odšla bosa iz sobe. Na vprašanje starejše hčerke, kam da gre, je izjavila, da ji postaja slabo in da mora ven na prosto. Ker se pa predolgo ni vrnila, jo je začela hčerka klicati in ker tudi na klice ni bilo odgovora, je pohitela k bližnjim sosedom, da bi z njihovo pomočjo poiskala nesrečno mamico. Zaman so jo iskali vso temno noč in šele proti jutru so jo našli v precej oddaljeni mlaki, kjer se zajema voda, seveda utopljeno in mrtvo. Kaj je gnalo nesrečno mater v smrt, se ne ve.

Ta izredno redek in tragičen dogodek je razburil prebivalstvo cele okolice, ki so čustvuje z ubogo žalujočo družinico.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravnih »Franz Josefovih« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolenje organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove vode« ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obupen korak uradnika

Jesenice, 22. februarja.

V soboto proti večeru se je po Jesenicah bliskovito raznesla vest, da se je v pisarni Kranjske industrijske družbe na Jesenicah ustrelil z revolverjem v sence vodja fakturnega oddelka, disponent g. Robert Keiler starejši in obležal težko ranjen v mlaki krvi na tleh.

Poklicani zdravnik dr. Viljem Schwab je nudil nesrečnemu prvo pomoč in odredil, da so ga prepeljali v nezavestnem stanju v bolnico v Celovec.

Stanje g. Keilerja je zelo opasno, širijo pa se še nekontrolirane vesti, da je med prevozom v bolnico na avstrijskem ozemlju že umrl.

Kaj je gnalo g. Keilerja k usodnemu koraku, se ne da dognati, zapustil ni menda nobenih poslovnih pisem, pač pa je v svoji pisarni pustil na mizi poleg revolverja listek z napisom: »Achtung, geladen!«

G. Keiler, ki je menda po rodu čehoslovski državljani nemške narodnosti, je bil vesten uradnik ter se je briga vedno le za svoje delo.

Vlomilska trojica na varnem

Ljubljana, 23. februarja.

Kakor smo že včeraj poročali, je bil prijet v soboto zvečer v znani gostilni »Pod lipo« v Mostah drzen vlomilec, ki se je skril v spalni sobi pod posteljo. Odprl je že omaro za obleko ter še neke druge predale, tipajoč za denarjem, ki ga pa ni mogel izstakniti. V sobo je slučajno baš pravočasno prišla gostilničarka Marija Novakova, pred katero se je vlomilec skril pod posteljo. Novakova ga je opazila samo zaradi tega, ker je vlomilec pozabil zapreti električno žepno svetilko in je izpod postelje odsevala svetloba. Novakova, kateri se neznanec ni hotel odzvati, je nato stopila nazaj v vežo in vrata za seboj zaklenila. Nad ujetega ptička je pozneje poslala stražnike, ki so lopova potegnili izpod postelje. Vlomilec pa je skušal biti nasilen in je potegnil celo nož. Seveda pa je bil vsak odpor zaman in je bil J. L. kmalu uklonjen.

Aretraneec pa ni bil sam. V njegovi družbi je bil popreje še neki drugi mlad možik, s katerim sta celo precej časa sedela v gostilni in pila. Tovarš je potem odšel, dočim se je, kakor je bilo med njima najbrže že popreje dogovorjeno. J. L. vtihtatil v gostilničarkino spalno sobo, da se ogleda za plenom.

V teku noči pa je bil slučajno prijet tudi vlomilčev tovariš. Poiskal si je prenočišče v neki šupi ob Dolenjski cesti, kjer ga je zalotil stražnik in še tega spravil v zapor. Na podlagi poizvedb obeh mladeničev je poiskala policija še tretjega njunega tovariša in ga tudi aretirala. V zaporu se tako nahaja nevarna triperesna detelja, ki so jo varnostni organi zaman zasledovali že več tednov. Vsi aretiranci so namreč tvorili skrajno drzno in podjetno družbo, ki se je do zadnjih dni udeleževala zlasti na Dolenjskem. Na njen rovaš gredo vlomi v

okolici Novega mesta, v Metliki, pa tudi višje gori okrog Višnje gore in Grosuplje. Da so bili fantje, ki se potepajo brez posla po mestih in deželi skrajno nevarni tuji lastnin' kažejo že vlomilski rekviziti, ki so jih zadlenili pri njih. Posedovali so namreč vsi trije električne žepne svetiljke, siveje vitrihove, razne ključke, krive nože in dijamante za rezanje stekla.

Otvoritev nove kranjske hidrocentrale

Kranj, 21. februarja.

Novootvorenja in te dni blagoslovljena Majdičeva hidrocentrala je ena največjih na Savi. Z izgubo Primorja, Koroške in ostalih alpskih pokrajin je Majdičev mlin izgubil precej veliko mlinsko konzumarsko področje. Podjetje je moralo misliti, kako naj izkoristi vodno silo. V istem času pa se je povsod, zlasti v nasledstvenih državah jelo reševati vprašanje hidrocentral v svrhu pridobivanja električne sile za industrializacijo.

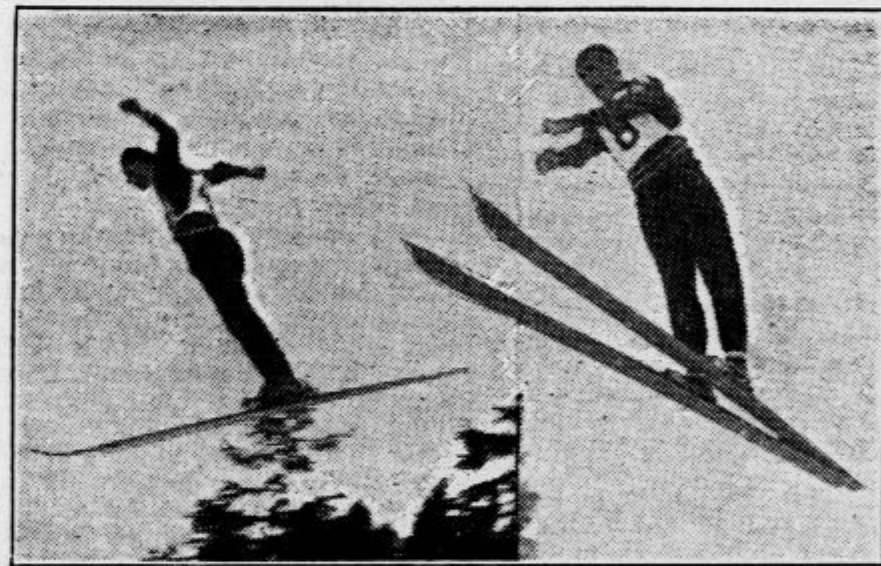
Nova pot za izkoriščanje se je odprla z naselitvijo tekstilne industrije. Prva tekstilna tovarna Jugočeške je bila priključena na staro centralo in je dolgo časa zadostovala njena pogonska sila. Z gradnjo drugih tekstilnih tovarn pa je bilo podjetje primorano misliti na dograditev nove hidrocentrale. Načrti so bili hitro napravljeni, ker je bilo vodne sile dovolj na razpolago. Delo je pospešila katastrofalna povodenj jeseni 1926, ki je porušila stare vodne zapore. V leti 1927 je družba Dedek najprej poglobila strugo in dogradila velik vodojem. Kmalu so zrastle na živi skali, 11 m globoko, trdni betonski temelji, podlaga novi centrali. Še isto leto avgusta je zapela nova turbina z generatorjem, kar je dobavila tvrdka Weipert-Sohn in Voith. Zaradi vedno naraščajočega konzuma pa je bilo podjetje prisiljeno misliti na razširitev. Proti koncu lanskega leta je vzdrdal drugi agregat, ki so ga dobavile škodove tovarne. Prva turbina proizvajala jakost 550 HP, druga pa 950. Skupno s staro centralo je na razpolago preko 2000 HP. Vodni del pa je zgrajen za kapaciteto do 4000 HP.

Centrala obratuje z visoko napetostjo 3000 voltov, s katero napaja večje konzumente v Kranju direktno, prenos električne energije v Medvode pa se vrši z napetostjo 35.000 voltov. Nova centrala oddaja električno energijo skoraj vsem kranjskim tovarnam, priključen pa je tudi del omrežja mesta Kranja in bližnje okolice: Stražišče, Čirčice, Drolovka, Orehek, Medvode. — V prav kratkem času si je domače podjetje pridobilo ugled z vestnim delom in primerno ceno. Tehnični oddelek vodi domačin g. inž. Gros. Želimo čim lepši nadaljnji razvoj.

S smuških tekem v Bohinju

Zmagovalec v smuških skokih S. Gutormsen si na vrhu skakalnice pritrjuje smuč.

Dva lepa skoka: Čeh Štunek (desno), ki si je priboril v kombiniranem tekmovanju prvo mesto; poleg mladi Jakopč iz Mojstrane, ki se je tudi dobro odrezal.

KULTURNI PREGLED

Beograjsko pismo

Beograd, februarja.

Kakor v vseh kulturnih centrih Jugoslavije, je književno življenje tudi tu precej razcepljeno. V najmanjši meri so to zakrivile načelne razlike, ki se ne bi dale spraviti med seboj. Po večini je razcepljenost posledica drugih ozirov, predvsem osebnih in pa takih, ki s književnostjo nimajo nič skupnega. Če bi hoteli razdeliti naše književne kroge v skupine, bi dobili naslednjo sliko (ki bi, kajpak, utegnili biti drugačna, če zasleduje zadevo z drugega izhodišča):

»Srpski književni glasnik« je skupina za se, vendar to ni neka ekskluzivna skupina, ki bi se omejevala na izvestne struje in šole. Morda izključuje nekatere osebe, ne pa smeri, zato vidimo, da pri Srp. knjiž. glasniku sodelujejo naši pisatelji od najstarejših in najmlajših ter vseh smeri in struj. V zadnjem času začnajo tudi slovenski pisatelji živahnejše sodelovati v »Književnem glasniku«. Objavljajo slovenske prispevke v izvirnem jeziku, uredništvo brez dvoma pospešuje kulturno zблиževanje Jugoslovenov.

Književniki okrog »Misli« so zopet skupina za se, vendar jih to ne moti, da se posamezniki ne bi oglašali tudi v drugih revijah.

Enako je v reviji »Život i rad«.

Okrog »Politike« se je zbrala posebna

skupina, ki ima zveze z nekaterimi skupinami okrog revij.

»Vreme« zopet predstavlja svojo posebno skupino, a »Pravda« takisto svojo. Te časniške skupine podpirajo pojedince iz raznih revijalnih skupin.

Nekateri književniki so izven vseh skupin — bodisi situacija ali ker so že visoko v letih in nimajo več vrstnikov, bodisi iz stvarnih razlogov ni zbog posebnih literarnih nazorov. Tako g. Brana Nušić ne sporno predstavlja skupino za se, brez tovarišev in brez učencev. Na drugem koncu je g. Momčilo Nastasijević izven vsake skupine, zastopajoč neke subtilne psihološko-književne smote.

Skupine in skupinice najmlajših imajo ta ali oni svoj list, vendar, če le morejo, objavljajo svoje proizvode v revijah starejših skupin. Agilnejše organizacije, ki bi vse te skupine vezale, žal ni in tako so pisatelji popolnoma predani samim sebi.

Predavanje prof. Murka v Pragi. Naš ugledni rojak, praški univ. prof. dr. M. Murko bo dne 5. 12. in 19. marca na onodnem Slovanskem inštitutu predaval o svojem narodopisnem potovanju po Jugoslaviji. — Na istem zavodu bo 28. t. m. predaval univ. prof. dr. Jelačić iz Skoplja o virih za zgodovino ruske revolucije.

Dr. Branko Gavella o sebi. S tem naslovom so priobčile zagrebške »Književne novine« po »Jutru« razgovor našega urednika

z režiserjem ljubljanske drame dr. Brankom Gavello. Iz pripombe posnemamo, da bo ljubljanska drama z »Mercadetom« v režiji dr. Gavelle gostovala v Zagrebu.

Iz revij. V februarjski številki »Nove Evrope« je izšlo razen člankov, ki jih je »Jutro« že posebej omenilo, več prispevkov, ki zaslužijo, da opozorimo nanje. Tako bosta literarnega izobraženca zanimala članka »Croce i anti-historizem« iz peresa A. Hallerja in »Leonardo da Vinci i kriza savremene estetike«, ki ga je prispeval dobri poznavalec sodobnih romanskih književnosti Bogdan Radica. Izborni esej o »očetu evrop. liberalizma« Benj. Constantu je spisal Slobodan Jovanović. Kdor se zanima za javna in gospodarska vprašanja, bo s pridom prečital članek rumunskega sociologa D. Mitranija »Zelena buna« in izredno zanimivo razmišljanje A. Božića »Život na današnjem sovjetskem tržišču«. — »Bijele« je priobčila v številki z dne 21. t. m. daljše predavanje znanega filozofa dr. VI. Dvornikovića o Dostojevskem. Dvornikovič tankočutno analizira duševnost Dostojevskoga in mračno psiho njegovih glavnih junakov.

»Srpski književni glasnik« je posvetil znan tek svojega februr. drugega zvezka pokojnemu Vojislavu Veljkoviću. Spominke članke o zaslužnem politiku so prispevali Bogdan Popović, LJ. M. Davidović, Slobodan Jovanović, Jaša M. Prodanović, Pavle Popović, Jovan M. Jovanović in dr. Razen leposlovnega gradiva (Crnjanski, Glaeser, Manjlović) utegne zanimati članek D. S. Arangeljovića »Današnje stanje kapitalizma«.

Spor za kritiko v Beogradu. Kakor smo

že ponovno zabeležili, se danes v Beogradu tudi že širša javnost zanima za literarne spore. Postali so namreč dnevna senzacija in predmet sodnih razprav. Najbolj pereče je trenutno vprašanje, ali obstoji svoboda književne kritike in kako daleč sega. V »Pravici« z dne 21. t. m. je izšel intervju z urednikom S. knjiž. glasnika in kritikom Milanom V. Bogdanovićem, ki se je moral minule dni sam odločiti braniti pred ožimi kulturnim referentom »Politike« Z. Milčevićem. V tem razgovoru postavila Bogdanović stališče: Kritika mora biti svobodna; v literaturi je treba to svobodo odločno zagovarjati. Toda kritika je samo takrat svobodna, če je objektivna. Treba je tedaj braniti objektivno kritiko, omejevati pa svobodo osebnega klevečanja, žalitve in obračunavanja iz razlogov, ki nimajo z literaturo nič skupnega. Kritika se opravlja častno in vestno!

Letošnje knjige »Matice Hrvatske«. »Matica Hrvatska« v Zagrebu je izdala letos naslednje knjige: Dr. Otton Kučera: »Naše nebo«. (Tretja izdaja priljubljenega uvoda v astronomijo). — Djuro Vilović: »Hrvatski sever i jug«. (Zbirka novel nadarjenega pripovednika. Prvi del te močne leposlovne knjige je posvečen Medžimurju. Avtor je že pred leti izdal lepo umetniško delo o tej malo znani pokrajini z naslovom »Medžimurje«). — Mile Budak: »Pod Gorom«. (Zbirka povesti in ertice iz Like). — Ljubo Karan: »Iz kolijevke hrvatske prošlosti«. (Zgodovinsko umetnostne ertice o starohrvatskih spomenikih). — »Hrvatsko koloc«. (Zbornik razprav in leposlovnih prispevkov; posebno zanimiva je sintetična študija

Epidemije

(hripa, influenza)

skrbre prečesto ljudi, zlasti roditelje, ki se tresejo zaradi svojih otrok. Oblasti bakterije skozi organe za sprečevanje infekcijskih bolezni največjo opreznost in čistočo.

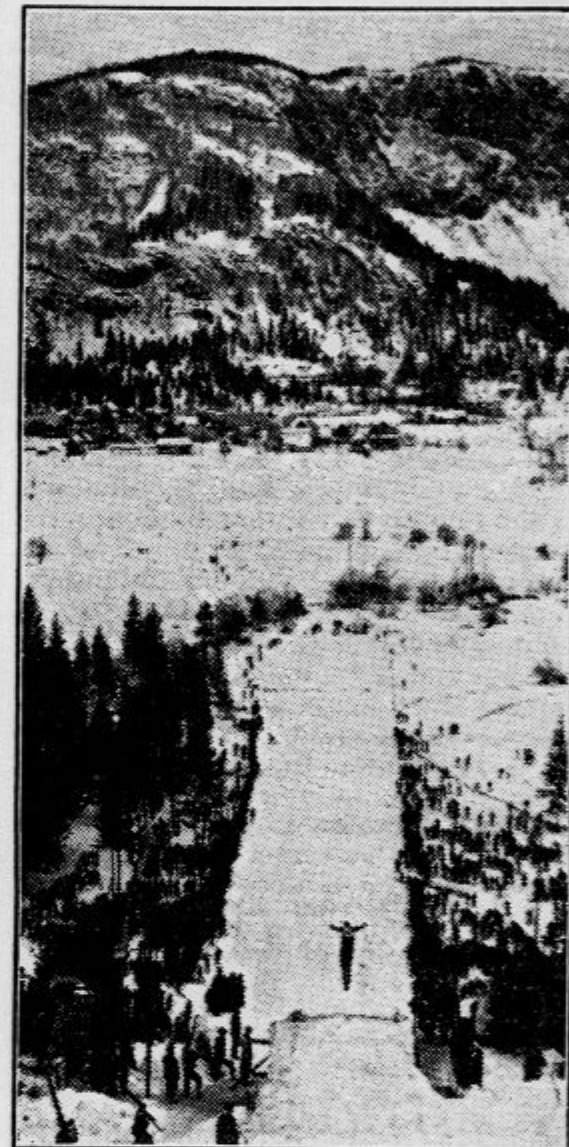
Odvračati

je vedno lažje nego boriti se proti infekciji, ki je že nastopila. Po sedanjih izkušnjah je znano, da prihajajo bakterije skozi organe za sapila v telo. Zaradi tega morate vsako jutro in tudi nekolikokrat preko dneva izpirati svojo usta in grlo z mlačno vodo, v katero nakapate nekoliko

„DIANA“

francoskega žganja.

Njeno dobrotvorno delovanje je poznano že cele decenije, a tudi z Vaše strani boste dosegli uspeh v pobijanju prenašanja infekcije. Dobiva se povsod.

Pogled z vrha Hansenove skakalnice. Pravkar je odskočil z mosta Norvežan S. Gutormsen. Brezhibni slog njegovih skokov je zadel vse gledalce.

Ljubomira Marakovića o sodobni literaturi. O pesniku Dragutinu M. Domnjanoviću je izšla študija L. Zimbrega.)

Populizem se imenuje nova francoska književna struja, ki smo jo obširneje zabeležili že ob nje prvih nastopih. Ta struja znači obnovo in neko modernizacijo starega naturalizma. Njeni člani skušajo pronikniti v nižje družabne vrste ter opisujejo podrobno in verno resnično življenje teh plasti. Pravkar so populisti ustanovili »Prix du roman populiste«. Prva nagrada (5000 fr.) se bo podelila v maju. V žiriji so med drugimi Duhamel, Jaloux, Lefevre, Lemmonier, Thérive.

Nov roman Leonida Leonova. Eden najboljših sovjetskorusskih pisateljev Leonid Leonov je izdal novi roman »Sotje«. V oddaljeno rusko pokrajino z neizmernimi gozdovi, v svet menihov, ki zanikujejo tostransko življenje in primitivnih, zaostalih kmetov, prodira nova Rusija s svojo izključno tostranstvo in življenjskim optimizmom. Pri gradnji nove tovarne — simbola ruske industrializacije — trčita oba tokova. Boj med obema svetovoma je osnovni motiv novega Leonovega romana. Najlepše in najboljše strani knjige so v prvem delu romana. Tu pisec slika primitivno kmečko in samostansko življenje v enolični samoti daljnjih ruskih gozdov. Moč in nazornost teh opisov je tako učinkovita, da mislimo na slične mojstrske opise Leškova in Melnikova. Tam pa, kjer je Leonov moral opisovati konflikte z novim, od zunaj prodirajočim svetom, je jela njegova moč pešati; opisi prehajajo v sheme, barvitost pripovedovanja blede... (A. Luther.)

Domače vesti

*** Vojaške vesti.** Kakor javlja »Vojni list, so kot slušatelji sprejeti v nižji tečaj za artiljerijske oficirje: kapetan 2. razreda Maksimilijan Makovec, ter poročniki Anton Cerar, Slavko Grum, Bogomir Pukmajster, Karel Novak, Ivan Ravnik, Franjo Mladič, Andrej Pirc, Pavle Vošnar, Josp Horvat, Jože Kromar in Matija Petrovič. Tečaj se prične 28. t. m. v Sarajevu. Pridelanci so na službovanje: intendantski podporočnik Karel Petrič kot blagajnik dravski stalni vojaški bolnici, nižji vojnotehnični uradnik Julijan Sodič na komandi strokovnega orožja. Dosedanji civilni uradnik Ivan Mance je imenovan za nižjega vojnutehničnega uradnika. Zenitev je odobren: inženjerskemu poročniku Stojanu Koracu z gđc. Areto, hčerko dr. Josipa Tominiša, direktorja gimnazije v Mariboru; poročniku fregate Stanislavu Abramcu z go. Magdaleno, ločeno soprogo dr. Albrehta Aitnerja, advokata v Vratislavi, hčerjo Viljema Bleierja, inspektorja rudarskega biroja v Neukirchnu, ter poročniku fregate Savu Samiču z gđc. Marijo, hčerko pokojnega Ivana Grimanija, trgovca v Šibeniku.

*** Diplomski izpiti na filozofski fakulteti v Ljubljani** so v februarjem terminu naredili tle kandidatje in kandidatice: Aysenak Bogomir (narodna in obča zgodovina), Busija Josp (južnoslovanska in primerjalna književnost), Gspan Alfonz (slovenska in primerjalna književnost), Kajfež Josp (kemija in fizika), Modic Stanislav (kemija in fizika), Pavlič Klotilda (klasična filologija in zgodovina starega veka), Pretnar Zorislava (francoščina in primerjalna književnost), Sekolec Anton (filozofija in pedagogika), Starešina Peter (narodna in obča zgodovina), Šimunković Zvonimir (narodna in obča zgodovina), Strukelj Vojteh (narodna in obča zgodovina), Veselko Franc (narodna in obča zgodovina).

*** Tolmač za španski in madžarski jezik.** Višje deželno sodišče v Ljubljani je Frana Berdena, učitelja na osnovni šoli v Gornji Šiški, imenovalo za tolmača za španski in madžarski jezik pri deželnem sodišču v Ljubljani.

*** Uredba o ženitvi orožniških oficirjev.** Nj. Vel. kralj je podpisal uredbo o ženitvi orožniških oficirjev ter podoficirjev in orožnikov. Oficirji se ne smejo ženiti, dokler ne dosežejo čina poročnika, nižji vojni uradniki pa se lahko oženijo, čim so dosegli ta čin. Odlok o odobrenju ženitve izda vojni minister za komandanta orožništva, njegovega pomočnika in za orožniške brigadne generale, za vse ostale orožniške oficirje pa komandant orožništva. Ob priliki ženitve oficir ne sme imeti dogov. Orožniški podčastniki se ne smejo ženiti, dokler ne dovršijo osem let službe. Naredniki in vodniki, ki so oženjeni, ne morejo postati oficirji.

*** Smrt priljubljenega Idrličana.** V Idriji je v soboto za večno zatisnil oči upokojeni rudniški uradnik g. Korle Harmel. Kdo ga ni poznal, ne samo v Idriji, marveč tudi v široki okolici? Blagi mož, ki je bil vedno vedrega duha, vedno šaljiv in priljubljen družabnik, je bil prav tako poznan tostran meje, kakor po Goriškem in na Krasu. Z vso vmejo se je udeleževal v lokalnem kulturnem življenju, pomagal svoječasno pri vseh domačih prireditvah in je z zdravim humorjem zabaval staro in mlado. Bil je znan kot original in so ga vsi visoko cenili, prav tako kakor njegovega brata, že pred leti umrlega, po vsem Goriškem znanega dekana v Kommu g. Adolfa Harmela. Pokojni Korle, ki je bolehal že dalje časa, je dosegel nekaj nad 60 let in se bo novica o njegovi smrti prav gotovo globoko dojmila tudi vseh Idričanov, bivačih v Ljubljani in drugod. Blag mu spomin!

*** Prometni pomen sevnškega mostu.** Iz Sevnice nam pišejo: Banovinski most čez Savo v Sevnici izkazuje po svojih statističnih vedno večji promet. Most je bil zgrajen iz lesa v letih 1870. do 1874. Do 1928 je bil v zasebni lasti, nato pa je prevzel most v svojo last in oskrbo okrajni cestni odbor, ki pobira mostnino in vodi statistiko o prometu. Da je ta most velike prometne važnosti, je jasno, saj se tu, v Sevnici, sekata dve važni prometni žili, cesti od Zidanega mostu do Zagreba in zveza St. Janž - Sevnica - Planina. Lani je bil naslednji promet: pešcev 109.200 (dohodek na mostnini 10.920 Din), kolesarjev in živine 13.700 (dohodek na mostnini 850 Din), dvo- in trokolesarjev 10.600 (dohodek na mostnini 31.800 Din), enovprežnih voz 5.400 (dohodek na mostnini 10.800 Din), avtomobilov 3500 (dohodek na mostnini 28.000 Din), koz in ovac 400 (dohodek na mostnini 100 Din), skupno 142.800 (dohodek na mostnini 88.470 Din). Predlanskim je bil skupni dohodek 83.219 Din, torej znaša prirastek 5.251 Din. Tako nam tudi ta naraščajoči promet kaže potrebo važne železniške zveze St. Janž-Sevnica, katere gradnja bodo pričeli menda letoš pomladi, kar bo vsekakor velikega gospodarskega pomena za vso sevnško in sosednje pokrajino.

*** Novi grobovi.** V Ljubljani sta umrla na Celovski cesti 32 dolgoletni progovni nad.

zornik v p. g. Anton Vadnjal v čestiti starosti 88 let, na Zaloški cesti 13 pa g. Ivan Stare. V Mariboru so umrli: v soboto v splošni bolnici zasebnika Gabrijele Grilova, stara 81 let, ter v Einspielerjevi ulici 34 gđc. Anica Kotnikova, učiteljica pri Sv. Urbanu nad Ptujem, stara 25 let; v nedeljo pa v Frankoparovi ulici 5 ga. Marija Bradaceva, soproga upokojenega železničarja, stara 71 let, in včeraj zjutraj Ob železnici 14 ga. Terezija Brodnjakova, soproga upokojenega železničarja, stara 86 let. — V celjski javni bolnici sta umrla včeraj dopoldne ga. Ema Gregorinova, vdova po višjem sodnem svetniku v p. in odvetniku ter mati uradnice celjske Mestne hranilnice in pa 16letni rudarjev sin Vladimir Hribar od Sv. Kristofa nad Laskim. — Kakor smo zabeležili, je pri svoji hčerki ge. Turkovi, soprogi postajena. čelnika v Litiji, umrla v visoki starosti 85 let ga. Ivana Koschellova. Blaga pokojnica je bivala pred prevarom s svojim soprogo, simpatičnim g. postarjem, ki živi zdaj v pokopju pri Turkovih v Litiji, nad 40 let v Hranistiku. Zemske ostanke ljubizne gospe so položili v nedeljo ob pol 16. na litjskem pokopališču k večnemu počitku. — V zrel moški dobi 42 let je preminul po dolgotrajnem bolehanju posestnik in sedlarski mojster v Godešcu g. Ivan Krajnc, ki zapušča vdovi 7 neposkrbljenih otrok. Pokojnik je bil skrben družinski oče, prieten družabnik, napreden obrtnik in vobče spoštovan mož. Ob veliki udeležbi prijateljev in znancev iz Godešča, Reteč in širše okolice se je vršil pogreb v nedeljo popoldne v Reteču. — Pokojnim blag spomin. žalujočim naše iskreno sožalje!

POZOR!

POZOR!

V NEDELJO
1. MARCA
PRIONE IZHAJATI
NOVA ZGODBA
S SLIKAMI

NA OBICAJNEM MESTU
MED MALIMI OGLASI
»JUTRA«

POZOR!

POZOR!

POZOR!

*** Ameriški turisti v Dalmaciji.** Protikonu t. m. pripe v Dubrovnik s specijalno luksuzno ladjo velika skupina uglednih ameriških turističnih krogov vlada živahno dajo Dubrovnik ter Boko Kotorsko. V ameriških turističnih krogov vlada živahno zanimanje za jugoslovensko rivijero. Se zdaj je prijavljen prihod treh večjih ameriških skupin.

*** K natečaju načrtov za zgradbo kolodvora v Skoplju** naproša železniška generalna direkcija vse konkurente, da po možnosti očrtajo k skici tudi primerno ureditev kolodvorskega trga, da bo celotna ideja načrta čim popolnejša. Razmerje pri načrtu velja 1:500.

*** Razpis službe.** Rektorat univerze v Ljubljani razpisuje mesto kontraktuelnega asistenta pri stolici za vodne zgradbe v inštitutu za grabeno inženjerstvo. Prosilec mora imeti diplomu inženjerja gradbene stroke. Prošnje naj se do 1. marca vložijo pri rektoratu.

*** IV pehotna podoficirska šola** kraljice Marije v Zagrebu bo sprejela 1. maja letos večje število goincev iz civila in vojske. Na konkurz imajo pravico vsi zadostno pismeni mladeniči v starosti 17 do 21 let. Pogoji konkurza in opis, kako dokumenti so potrebni in kakšno lepo bodočnost ima kandidat, so na vpogled pri občinskih oblastih, orožniških postajah, vojnih okrožjih, pehotnih polkih, šolskih nadzornikih in učiteljih kakor tudi v omenjeni šoli.

*** Ob priliki jubileja predsednika g. Aleksandra Hudovernika** je prejela Ciril Metoda družba: iz nabiralnika v gostilni Cinkole v Ljubljani 284.50 Din in od ženske podružnice v Ribnici 210 Din. Iskrena hvala!

*** Dom železniških uradnikov v Zagrebu.** Udruženje železniških uradnikov zagrebske direkcije slavi te dni desetletnico svojega obstoja. V zvezi s tem jubilejem je uprava udruženja sprožila akcijo, da se v Zagrebu zgradi Dom železniških uradnikov.

*** Nalezljive bolezni v Dravski banovini** so v preteklem letu 1930. zahtevale znatno število smrtnih žrtev. Umrlo je 341 oseb in sicer: za davico 160, za škriatinko 84, za grizo 25, za krčevito odrenelost 20, za tifuznimi boleznimi 18, za nalezljivim vnetjem možganov 14, za šenom 9, za dušljivim kašljem 5, za ošpicami 4, za vranicihni prisadom in za otročniško vročico pa po 1 oseba.

*** Ekonomično zasnovan gradbeni načrt** in proračun priranih mnogo in stavb, njih stroškov. Obrnite se na tehnični biro arh. Ivana Zupana, Ljubljana, Gradišče 13.

*** Oblike in klobuke kemično čisti, barva, pišira in lika tovarna Jos. Reich.**

ITO zobna pasta najboljša!

Iz Ljubljane

u— Seja ljubljanske občinske uprave. Občinska uprava se sestane jutri ob 17. k redni javni seji. Na dnevnem redu je med drugim poročilo o inkorporaciji sosednih občin Vič, Moste in Zgornja Šiška. V tajni seji se bodo reševale prošnje za zagotovitev sprejema v ljubljansko domovinsko zvezo ter razne personalne zadeve.

u— Iz gledališča. Prvi nastop požrtvovalnih članov prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani na dramskem odru bo drevi ob 20. Vprizorili bodo Finžgarjevo narodno igro »Divji lovec« v režiji g. Smerkolja. Vse vloge igrajo društveni člani. Predprodaja danes pri dnevnih blaginji v operi in zvečer pred predstavo v drami po običajnih dramskih cenah. — V četrtek bo premijera drame »Gospoda Glembočev« ki jo je napisal zagrebški dramatik Miroslav Krleža, poslovenil pa Fran Albrecht. Drama je zajeta iz življenja zagrebške patricijske rodbine. Delo je režiral dr. Branko Gavella, v posameznih vlogah pa nastopijo naše najboljši dramske moči. Premijera bo za red E. — V operi bodo drevi peli za red B. »Rigoletto« z g. Primožičem v glavni vlogi. Rigoletto je vsekakor najboljša kreacija našega odličnega baritonista. V vlogi Gilde gostuje gospa Oberwalderjeva iz Domžal, ki je imela pri prvem nastopu v naši operi prav lep uspeh. V vlogi vojvode pa gostuje član Narodnega gledališča v Mariboru g. Ivelja, mlad, simpatičen tenorist. — V četrtek nastopi v naslovni vlogi Wagnerjeve opere »Lohengrin« g. Marij Šimenc poslednjikrat pred svojim odhodom v Nemčijo. Po enomesečnem bivanju v Nemčiji bo po povratku absolutno še ostala gostovanja. Predstava Lohengrina je za red D. — Prvi večer gostovanja Hudožestvenikov bo v petek. Uprizore eno najboljših komedij slovanske literature, Gogoljevega »Revizorja«. V glavnih vlogah nastopita slavna Hudožestvenika Pavlov in Grečeva. Med ostalim ansamblom je več naših starih znancev iz prejšnjih gostovanj. Umetniki stujejo stalno v Beogradu, imajo pa tudi večje turnee po vseh državah Evrope. Za gostovanje veljajo zvišane operne cene. Predprodaja pri dnevnih blaginji v operi.

u— Umetnostno zgodovinsko društvo priredi v sredo 25. t. m. ob 3. popoldne ogled barvnega tiska v jugoslovenski tiskarni. K obilni udeležbi vabi odbor.

u— Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani bo imel v sredo dne 4. marca ob 18. uri redni letni občni zbor v damski sobi kavarne »Emona«. K obilni udeležbi vjudno vabi odbor.

u— Mestna občina razpisuje dobavo pisarniških potrebščin za leto 1931. Predmeti kakor tudi dobavni pogoji se dobe proti povračilu stroškov med uradnimi urami v mestnem ekonomatu št. 12. Pravilno kolokovane ponudbe je vložiti do 5. marca popoldne in morajo biti že na zunaj označene z napisom »Pisarniške potrebščine«.

u— Vse namence opozarjamo na važno socialno predvanje, ki ga bo imel drevi ob 20. v salonu restavracije »Pri Levu« na Gosposvetski cesti g. dr. Janko Vrančič. Predavanje priredi Društvo zasebnih in avtonomnih namencev in bo govornik razpravljal o osnutku novega zakona o socialnem zavarovanju. Vstop prost.

u— Predavanje v »Pravniku«. V četrtek 26. t. m. bo predaval na sestanku društva »Pravnik« namestnik višjega državnega tožilca g. dr. Munda Avgust o snovi »Nekaj pripomb k sodni praksi glede na novo kazensko zakonodajo«. Predavanje se bo začelo točno ob 18. na sodišču v Ljubljani, soba 79. Vabljeni!

u— O špalirih ob sten in na prostem bo v sredo 25. t. m. ob 19. predaval v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi meščansko šolski učitelj g. Anton Smrdelj. Predavanje priredi podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva in je vstop tudi nečlanom prost.

u— Pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani vabi častno, ustanovno, podporno in redno članstvo na redni letni občni zbor, ki bo v soboto, 28. t. m. ob 20. v društvenem lokalu v Gregorčičevi ulici 5-I. Običajni dnevni red. Prosi se za točno in polnoštevilno udeležbo, ker se bo po preteku pol ure zamude vršil občni zbor ob vsaki udeležbi članstva.

u— Lakner še vedno v policijski preiskavi. Policijska preiskava glede meneskega umora in drugih Laknerjevih grehov še vedno ni končana. Z njegovo aretacijo se je namreč nabralo toliko raznega gradiva proti njemu tudi kot klatežu, tatu in vlomilcu, da so potrebna vedno nova zasilje.

u— Narodno-obrambna društva v Celju bodo priredila na dan sv. Cirila in Metoda v nedeljo 5. julija letos veliko narodno veselico v Celju. Vsa ostala celjska društva se vjudno naprošajo, da naj ta dan opuste vsako eventualno nameravano svoj prireditve.

u— Pešpot ob državni Mariborski cesti od Rudarske šole do Majdičeve kapele v Spodnji Hudinji je v takem stanju, da bi moral imeti pešec s seboj čoln, da bi mogel v mesto oziroma obratno. Po tej poti hodi dnevno poleg vsega drugega prebivalstva najmanj 800 do 1000 šolarjev, ki morajo potem vse dopolne prešedeti v šolskih sobah s premočenimi nogami. Naj bi se vendar pot nekoliko osnažila snežne broze.

u— Krajevna skupščina bratovske skladnice Cinkarne d. d. se je vršila v nedeljo popoldne ob 10. v cinkrniški odredilnici. Po ugotovitvi sklepčnosti je bil odobren računski zaključek blaginje za l. 1930, ki izkazuje naslednje številke: Bolniška blaginja: dohodki 318.322.62 Din, izdatki 315.023.82 Din; pokojninski blaginja: dohodki 306.143.80 Din, izdatki 297.984.50 Din; nezgodna blaginja: dohodki 48.582.90 Din, izdatki 49.198.80 Din. Sledile so volitve v nadzorni odbor za 1931. Pri slučajnostih se je razvila obširna debata zaradi svoječasne izjave delavstva, da soglašajo s priključitvijo

u— Lep napredek bolniške blaginje samostojnih trgovcev v Mariboru. V soboto se je vršil v redni občni zbor bolniške blaginje samostojnih trgovcev v Mariboru, ki je pokazal, da je blaginja napredovala od 217 na 326 članov. Izplačala je lani za zdravnike, zdravnika, bolnico in sanatorij nad 86.000 Din, čistega premoženja pa je izkazala tekmo svojega petletnega obstoja 126.635 Din. V novi odbor so bili izvoljeni veletrgovci Weigl za predsednika, trgovca Jančič za podpredsednika in odborniki: Videl, Kvas, Kihar, Sax, Kocbek, Oset, Kopic in v nadzorstvo Močvirnik, France in Greis. Sprejet je bil predlog, da se protestira na merodajnih mestih proti ogromnemu povzajanju oskrbnih v javnih bolnicah v času ko cene vseh življenjskih potrebščin padajo. Vsi trgovci, ki se niso člani te bolniške blaginje, se pozivajo, da čim prej pristopijo. Uspeh blaginje je dovolj viden, in čim več članov bo imela bolniška blaginja, tem prej bo imelo mariborsko trgovstvo svoj lastni sanatorij in okrevališče.

u— Iz gledališča. Danes bo premijera Kalmanove znane opere »Čardaška knežinja«, ki jo odlikujejo bogate melodije ter pestro in živahno dejanje. Nova režija in inscenacija g. Trbuhočiča, deloma nova zasedba. V četrtek se bo ponovila priljubljena opera »Ciganska ljubezen« za ab. A., v soboto pa bo gostoval slavni tenorist šimenc kot Janko v Smetanovi »Prodan nevesti«. Preskrbite si pravočasno vstopnice. Rezervirane vstopnice dvignite najkasneje v četrtek.

u— Bilanco svojega delovanja je podalo v soboto zvečer mariborsko gasilno in reševalno društvo, ki praznuje letos svojo 60-letnico, na svojem letnem obnem zboru. Iz skromnih početkov se je društvo razvilo palogoma v močno humanitarno organizacijo, ki razpolaga z najmodernejšimi stroji, aparati in drugimi pripomočki. V društvo, ki je bilo dosedaj nekakša domena Nemce, je vstopilo lani tudi več slovenskih obrtnikov, kar je vsekakor razveseljiv pojav. Organi društva so intervenirali lani pri 38 požarih v mestu in na deželi. Največja požara sta bila 16. junija v tvornici »Kovine« na Teznu in 15. oktobra v tvornici usnja Arnošta Kohnsteina v Nasipni ulici na Pobrežju. Reševalni oddelek je interveniral skupno v 2154 primerih. V sled svojega požrtvovalnega humanitarnega delovanja uživa društvo, ki je pod vzornim vodstvom g. Voljerra, splošne simpatije in naklonenost vsega prebivalstva. Pri volitvah je bil zopet soglasno izvoljen dosedanj odbor.

u— Zakonsko zvezo so sklenili pretekli teden v Mariboru: dr. Anton Stor, mornariški zdravnik v Tivtu, in Olga Senica, hčerka upok. policijskega uradnika; Franc Pavlin, strugar drž. žel., in Marija Šef; zasebni uradnik Ljud. Pečuh in Marija Gradišnik; delavec Ivan Kolar in Hedvika Hohl; delavec Fr. Pozor in Marija Dvorak; viničar Al. Draksler in Marija Praznik; zasebni uradnik Josip Scharfer in Marija Kröpf; ter Jakob Ploj, posestnik sin in Anica Diamant.

u— Ljudska sopolomoč v Mariboru ima 500.000 Din premoženja in ne, kakor je včeraj tiskarski škrat številko spalil, 200.000.

u— Seznan in evidenco praznih stanovanj, kakor tudi seznan strank, ki iščejo večja ali manjša stanovanja, vodi stalno v svoji pisarni v Gregorčičevi ulici 8 društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico. Ker je stvar v splošnem interesu, prosi društvo hišnih posestnikov in upraviteljev hiš v mestu in okolici, da se vsako izpraznjeno stanovanje takoj prijavi v društveni pisarni.

u— Obnovljen avtobusni promet Maribor—Ptuj. Včeraj je bil uveden zopet redni promet na avtobusni progi Maribor—Ptuj.

u— Žrtev lastne ne previdnosti. V soboto pozno zvečer se je blizu Pragerskega pripetila tragična nesreča. 20-letni Ivan Korošec, sin tamošnjega trgovca in gostilničarja, je odšel zvečer s puško na cesto. Na nepojasnjen način se mu je puška sprožila in krogla mu je razmesarila desno roko. Korošec je imel še toliko moči, da je šel nekaj sto korakov naprej, nato pa se je zaradi velike izgube krvi zgrudil. V nedeljo zjutraj ga je našel njegov oče mrtvega. Oblasti so uvedle preiskavo.

u— Iz kinematografal. Grajski: Od nedelje dalje 100 odstotni nemški govoreči in zvočni film »Alraune«. Po istoimenski drami Ewersa, Brigitte Helm, Bassermann. Union: Sijana 100 odstotna nemška zvočna opera »Možiček« Max Hansen. — Apolo: »Trije mušketirji« Douglas Fairbanks.

Iz Ptujia

u— Ptujski kino. V sredo, 25. t. m. ob 8. uri in v četrtek, 26. t. m. ob 8. uri »Byrdova ekspedicija na južni tečaj«, film sijajnih posnetkov. Krasne slike. Silna razra.

vanja, Kakšen cink in pa kakšen nevaren komedijant je morilec župnika Franc. Kušarja, priča tudi nastopni dogodek: Kakor znano je Lakner v nedeljo po umoru posetil v družbi svojega dekleta neko dramsko predstavo v šmarnskem Društem domu. Ker je premogel denar, je povedel dekletu na najboljši mesto in je tudi sam sedel poleg domačega kaplana. Seveda se je med premori sukal pogovor največ okrog meneskega umora in se je tudi Lakner sam oglašil k besedi. Dejal je g. kaplanu: »Ja, to je pa že od sile! Kdo bi si mislil, da je človek v stanu izvršiti kaj takega! Jaz niti piščanca ne bi mogel zaklati...« — Da, res od sile!

u— Prepaden zaljubi tat. Brezposelni delavec 23-letni I. E. iz Ljubljane si je zaželel v nedeljo ponoči zajeti pečenko. Ker je že vedel, kje jo bo našel, se je napotil v okrilju noči proti Glincam in se spazlil v hlev železniškega sprevodnika Tometa. Fant pa je bil neroden. Pri tatinskem poslu je preveč ropotal, na kar so postali pozorni domači in ga prepodili. Imel pa je še to smolo, da so ga prepoznali, zasledovali in izročili stražniku. I. K. je napravil samo na vratih za par kovačev škode. Policija je fanta izročila sodišču.

u— Vlom v čevljarstvo delavnico. V nedeljo ponoči je bil izvršen v delavnico čevljarja Ivana Pavlina na Dunajski cesti 69 drzen vlom. Tat je ukradel par ponošnih škornjev, par moških visokih čevljev, par nizkih čevljev in siv, ponošen moški dežni plašč ter siv jopič, vse skupaj vredno okrog 700 Din. Vlomilec, ki je v delavnici vse pretaknil, je poleg navedenih stvari našel v nekem predalu tudi okrog 40 Din gotovine.

u— Aretiran vlačugar. V soboto zvečer je bil aretiran v neki ljubljanski gostilnici bivši rudar Josip K., ki so ga že dalje časa zasledovali trboveljski orožniki. K. je poleg drugih nepoštenosti zagrešil tudi poneverbo oblike, vredne 970 Din. Aretiranca so izročili v sodne zapore.

u— Provijant je izginil. Sprevodnik Franca S. je, odhajajoč v soboto zvečer v službo, vzel s seboj v usnjatem železničarskem kocku poleg drugih potrebščin tudi dva dni hrane. Prišedši na gorenjski kolodvor je med pogovorom obesil torbo na zavoro tovrnega vlačuga in se za hip odstranil. Vrnivši se pa na kockova s hrano v vrednosti 250 Din ni več našel, ker se je vsega polastil neznan tat.

u— Izgubil se je velik rjavkast pes volčje pasme brez ovratnika. Sliši na ime »Hajduk«. Naslov Anton Bajec, cvetličarna, Pod trančo, Ljubljana. — o—

Iz Celja

u— Seja celjskega okoliškega občinskega sveta je bila v soboto zvečer in je podžupan g. Kuvovec podal občinski obračun za l. 1930. Dobhodki so znašali 2.503.376.40 Din, izdatki 2.131.542.60 Din, prebitke 371.833.80 dinarjev. Občinska imovina je vredna 1.240.109.75 Din, nepokriti pa so še razni računi v znesku 107.807.30 Din, tako da predstavlja občinsko premoženje čisti znesek 1.132.302.45 Din. Dobhodki ubožnega sklada so znašali 110.329.55 Din, izdatki istotoliko. Občinski inventar je vreden po zadnji cenitvi v l. 1928, skupno 1.384.781.34 Din. Obračun je bil soglasno odobren, enako je bil sprejet sklep, da se nastavi za občinskega zdravnika g. dr. Drago Hočevar. Odobren je bil v celoti načrt za parcelacijo posestev in regulacijo cest v Gaberju. Pozneje se bo razširila parcelacija in cestna regulacija tudi na Zavodno, Spodnjo in Gornjo Hudiňo. Jožev hrib itd. V domovinsko zvezo je bilo sprejetih 15 prosilcev. Delavstvo vztraja še danes na stališču centralizacije delavskega zavarovanja. Naposled se je cinkarniško delavstvo izreklo proti novemu osnutku socialnega zavarovanja.

u— Zadnja pot dr. Josipa Vrečka. Skoro vse narodno Celje je poleg številnih pokojnikovih prijateljev iz ostalih krajev in mest Slovenije v soboto popoldne sprejelo zavednega narodnjaka in odvetnika dr. Josipa Vrečka na njegovi zadnji poti na celjsko okoliško pokopališče. Pogrebni sprevod je bil izredno dolg. Ko je bila krsta blagoslovljena in spuščena v rodbinsko grobnico, je pokojniku v slovo izpregovoril njegov dolgoletni sodelovalec in tovariš g. dr. Juro Hrašovc. V izbranih besedah je orisal pokojnikovo plodono življenje in delovanje od l. 1882., ko je prišel v Celje. Celjsko pevsko društvo je zapelo pred pokojnikovo hišo Narodno nagrobnično, ob grobu pa žalostinko »Blagor mu«.

u— Gostovanje Hudožestvenikov. Hudožestveniki iz Beograda nameravajo na svoji turneji po Sloveniji obiskati tudi Celje v nedeljo 1. marca. Igrali bodo Gogoljevega »Revizorja«. Seveda bo gostovanje mogoče le v primeru, če bo gledališče že v predprodaji razprodano. Poskusno obvezno rezerviranje vstopnic traja do srede 25. t. m. zvečer v knjigarni Gorica & Leskovšek na Kralja Petra cesti.

u— Narodno-obrambna društva v Celju bodo priredila na dan sv. Cirila in Metoda v nedeljo 5. julija letos veliko narodno veselico v Celju. Vsa ostala celjska društva se vjudno naprošajo, da naj ta dan opuste vsako eventualno nameravano svoj prireditve.

u— Pešpot ob državni Mariborski cesti od Rudarske šole do Majdičeve kapele v Spodnji Hudinji je v takem stanju, da bi moral imeti pešec s seboj čoln, da bi mogel v mesto oziroma obratno. Po tej poti hodi dnevno poleg vsega drugega prebivalstva najmanj 800 do 1000 šolarjev, ki morajo potem vse dopolne prešedeti v šolskih sobah s premočenimi nogami. Naj bi se vendar pot nekoliko osnažila snežne broze.

u— Krajevna skupščina bratovske skladnice Cinkarne d. d. se je vršila v nedeljo popoldne ob 10. v cinkrniški odredilnici. Po ugotovitvi sklepčnosti je bil odobren računski zaključek blaginje za l. 1930, ki izkazuje naslednje številke: Bolniška blaginja: dohodki 318.322.62 Din, izdatki 315.023.82 Din; pokojninski blaginja: dohodki 306.143.80 Din, izdatki 297.984.50 Din; nezgodna blaginja: dohodki 48.582.90 Din, izdatki 49.198.80 Din. Sledile so volitve v nadzorni odbor za 1931. Pri slučajnostih se je razvila obširna debata zaradi svoječasne izjave delavstva, da soglašajo s priključitvijo

k splošnemu delavskemu zavarovanju. Zastopnik delavstva je omenil, da podjetje ni vršilo nobenega pritiska na delavstvo ali odbornike.

u— Podražitev kruha. Pekovski zadruga v Celju je z 18. februarjem zopet podražila cene kruha in sicer: belemu kruhu od 4.20 dinarjev na 4.50 Din za kg. črnemu kruhu od 3.60 Din na 3.75 Din in polbelemu kruhu od 4 Din na 4.20 Din. Hleb kruha je veljal doslej 2.50 Din oziroma veliki hleb 5 Din, zdaj pa velja mali hleb 2 Din in veliki 4 Din, seveda sta pa tudi neprimerno lažja. Beli kruh tehta: mali hleb 72 dkg, veliki 88 dkg; črni mali hleb 53 dkg, veliki 106 dkg in polbeli mali hleb 47 dkg, veliki pa 94 dkg. Vzgladu ljubljanskih, mariborskih in ptujskih pekov so torej sledili tudi celjski tovariši.

u— Srečke drž. razredne loterije III. razreda 21. kola so prispele in naj jih igralci čim prej dvignejo v podružnici »Jutra« v Kocenovi ulici 2 Rok za obnovitev srečk traja do 5. marca, žrebanje pa bo v torek 10. marca.

u— Mestni kino predvaja drevi ob pol 21. krasni nemski film »Plesalka bogov« s kitajsko filmsko zvezdo Ana May Wongovo v glavni vlogi. V filmu nastopa tudi jugosloven Mihajlo Vavič. Predigri sta Foxov zvočni žurnal in Paramountova zvočna šalogra.

Iz Maribora

Iz Kranja

Občni zbor Zadruga rokodelskih in sosednih obrti. Iz poročila, ki ga je podal načelnik g. Lovro Rebolj, posnemamo, da so se vršile v minulem letu 4 vajeniške preizkušnje, priprojevalni tečaj za šivilje, katerega se je udeležilo 23 pomočnic, par informativnih sestankov in več sej. Prometa je bilo preko 26.000 Din. 2000 Din je zadruga poklonila obrtni nadaljevalni šoli v Kranju. Pri volitvah so bili izvoljeni: za načelnika Bitenc Josip, za podnačelnika Šiška Josip, za blagajnika Kern Adolf, za tajnika Rebolj Lovro, za odbornike Serajnikova Franciška, Ribič Andrej, Šter Josip, Camer Franc, Konjar Fr., Sekne Fr., Legat Jernej in Savojec Lovro, za namestnike Hlebš Rudolf, Soklič Anton, Zupan Janko in Rogelj Janez, za zaupnike Rajgelj Jos., Štefe Fr., Zavri Lovro, Blaznik Alojz, Grašič Janez, Vovkova Amalija, Vomberger Jernej, Bohorič Fr. in Jelenc Ciril, za revizorja Jakofčič Justina in Hribar Andrej, za načelnika vajeniških preizkušenj Pikuš Lenard, za namestnika Rebolj Lovro, za načelnika pomočniških preizkušenj Šiška Josip, za namestnika Grašič Ignac. Občnega zbora sta se udeležila kot delegata zveze gg. Rebek in Krameršič iz Ljubljane. Odstopivši predsednik g. Rebolj Lovro je bil za poštvalnovalno delo, ki ga je opravljal dolga leta, izvoljen za častnega predsednika.

40 odstotne doklade. Na seji sreskega cestnega odbora 16. t. m. se je sklenilo letos pobirati za krite primanjkljaja 40 odstotne doklade na vse neposredne, dokladam podvržene davke. Opozarjajo se vsi davčni obvezniki, da je do 8. marca v mestni pisarni vsakomur na razpolago razglas o sestavljenih stroških in dohodkih cestnega odbora. Istotam se vlagajo morebitne pritožbe.

Iz škoške Loke

Poučno predavanje OUZD je v nedeljo dopoldne v Domu najlepše uspelo. Okoli 300 udeležencev iz vrst delavstva in kmetstva ljudstva je povsem napojilo veliko dvorano. Prispele so tudi dokaj množice. Predavatelj g. Bole Josip je v množičnih primerih poljudno pojasnil, kako veliki nesreči, pohabljenosti in škodah ima svoj vzrok v nepripravljenosti, površnosti in raztresenosti delavstva. Drugo polovico dneva je izpolnil domačin dr. Ivan Hubad, ki je v praktičnih demonstracijah prikazal navzočim umetno dihanje, obvezovanje in prenašanje oseb. Krvavitve, električne nevarnosti, očesni vrnjenici, prah, alkohol, utopljenci, izpahi, kostonolci, slabosti i. dr. so bili predmet ostalega razgovora. Predavanje je izpolnjevalo okoli 150 skopitih slik. Navzoči so vztrajali kljub dnevni izjavi izjavi od konca. Predavatelja sta žela iskren in zaslužen aplavz.

Mizarski tečaj. Na pobudo Obrtne zadruge v Škofji Loki se je otvoril preteklo nedeljo na deški osnovni šoli strokovni mizarski tečaj, ki ga poseča okoli 20 mizarskih mojstrov in pomočnikov. Vodstvo tečaja je v rokah g. Pavla Okorna, lastnika renomiranega mizarskega podjetja v Fužinskem predmestju. Poleg teoretičnega strokovnega znanja se bodo udeleženci vadili v sestavi kalkulacije. Tečaj je predviden na 6 tednov, a bo skoro gotovo podaljšan, ker se nameravajo obdelati razne lesne vezave, stavbeno in sobno pohištvo in mizarska dela vseh vrst vobče. Predavanja z risanjem so ob nedeljah, sredah in sobotah. Tečaj bo mnogo doprinesel k napredku že itak lepo se razvijajoče mizarske stroke v škoškem okolišu.

Pregled motornih vozil, ki bi se morali vsiti v tork 24. t. m. dopoldne na Mestnem trgu v Škofji Loki, je zaradi skrajno neugodnih vremenskih prilik preložen na 17. marca.

Prvi kuluk. V soboto je bilo na Mestnem trgu v Škofji Loki živahno vrvenje od jutranjih ur do poznega popoldneva. Z vozovi, konji, lopatami in krampi so prispele mnogi obvezniki ljudskega dela in so pridni rokami temeljito pospravili sneg v sredini mesta in v Nunki ulici. Kuluk je bil izvršen na račun obveznosti napr. m. m. občini. Neobičajni »delavci« so bili predmet obče pozornosti.

Užitina na spirit, ki je bila v škoškem občini določena na 12 Din od litra in v Stari Loki na povprečno 1 Din, je bila dalje časa v spekerijskih trgovskih krogih predmet živahnih in vsakovernih komentiranj. Da se neenakomernemu obdavčenju napravi kraj, sta se občini sporazumeli tako, da znaša užitina v obeh občinah 12 dinarjev od litra. Zaradi sorazmerne visoke užitnine je verjetno, da se bo spirit užitno tjaljal iz sosednih občin, kjer je davščina nižja.

Druga mladinska filmska predstava pri Sokolu je imela zopet prav lep uspeh. Mladinske predstave imajo družstvo vsako nedeljo ob 16. po globoko znanih cenah. Staršem toplo priporočamo!

Seltev orožniške postaje. Škofjeloka orožniška postaja se preseli s 1. aprila v občinsko hišo na Mestnem trgu v Škofji Loki.

Oddaja del. Krajevni šolski odbor v Škofji Loki je oddal elektromotorska dela trdki Minka Heinricharja, vodovodno instalacijo in napeljavno centralne kurjave pa Teodorju Komu iz Ljubljane.

Iz Kamnika

Originalen pustni korzo. Na pustni tork smo videli v mestu popoldne pustni korzo. Pripeljali so v Kamnik »veljenjsko elektriko« in jo priključili na kamniško omrežje, baje zaradi tega, ker s tokom iz Stahovice se ni nič. Stuzjer »Ford« je pa privlekel na Glavni trg, ki naj bi bil Sahara, kakih 15 Arabcev na sankah, ki so vzbujali obilo smeha. Preganjali so tudi korozičnike in jih obmetavali s korozi. Če povemo še, da so se vozili s čolnom po Kamniku, si lahko predstavljamo, da je bilo prav živahno. Igrala je tudi kamniška godba, ki je bila na posebnem tovrnem avtu. Zvečer je bilo v Kamniku na ulici kljub brozi toliko mask kakor že dolgo ne. Veselili so vse do jutra, ko so zopet s čolnom vozili ploho od hiše do hiše. Pa še pravijo, da Kamničani niso veseli, ampak nori.

Pevski praznik. Kamniško pevsko okrožje pripravlja za 19. aprila velik koncert slovenskih narodnih pesmi. Peto bo čez 300 pevcev in pevka. Na programu bo do naslednje pesmi: Bajuk: »Zalost« (mešani zbor), Kimovec: »Teče mi voda«, Adamič: »Vsi so prihajali, Hubad: »Glej čez izaro« (mešani zbor), Bajuk: »Za rožice po polju cvetijo« in Pavčič: »Potrkan ples« (moški zbor). Note za skupno petje so že razposlane in se zbiri že pridno »dijo. Vse informacije daje g. Primožič, šolski upravitelj v Mekinjah pri Kamniku.

Z Bleda

Egiptska tema vlada že od pustnega torka v Ribnem, Bodeščah in na Koritnem. Ravnateljstvo elektrarne se naproša, da popravi že enkrat elektrovod in nam nakloni po dolgem odmoru zopet odmerjeno količino toka, katerega prav radi plačujemo, čeprav je mnogo dražji od ljubljanskega.

Iz Tržiča

Reklamne table. Reklamno podjetje Aloma iz Ljubljane je naposled napravilo na pripravnih prostorih svoje reklamne table, kamor bo nalepljalo različne reklame, ki so jo doslej lepili kar na hiše v največje jezo hišnih posestnikov. Pri tej priliki se moramo zopet dotakniti grde razvade, da se vse reklame takoj prvo uro po nalepljenju strgajo raz sten. Tako je takoj izginila zadnja reklama za sokolsko maskarado. Tiste pobaline, ki počenjajo to nečedno delo, bi bilo treba enkrat exemplarčno kaznovati, potem pa bi bil morda mir za vselej.

Očistite hodnike! Te pozive čitamo skoro vsak dan med ljubljanskimi vestni. Veljati bi pa morali se prav posebno za tržičske razmere. Nekateri hišni posestniki kar nečisto očistijo svojih hodnikov in se je pripetilo že več nesreč. Tako je neki krojaški pomočnik padel na oglu pri Maljevi trgovini in si zlomil roko. Mladina napravlja v tem času rada drsalnice kar pred hišo. Podnevi se še izoginjo nevarnosti, toda ponoči je res skrajno nevarno. Več ljudi je že zaradi tega padlo. Hišni posestniki, skrbite torej za varnost pešcev in počistite ob pravem času hodnike in razkopljite drsalnice!

Z Jesenic

Lepa notranja ureditev jeseniške osnovne šole. Šolski upravitelj g. Leon Pišbrovec je dal namestiti po vseh hodnikih osnovne šole krasne slike za nacionalni in kulturni razvoj jugoslovenskega naroda najzslučnejših mož in slike najlepših planinskih in obmorskih krajev naše države in večjih mest. Vse te slike, katerih je nad 60, tvorijo lepo galerijo, ki je zelo poučna za šolsko mladino. Stroške za nabavo slik je poravnal g. upravitelj iz posebne denarne zbirke, katero je podvzel in izvedel sam.

Pripravljalni odbor za ustanovitev krožka prijateljev Francije na Jesenicah javlja vsem prijateljem francoskega naroda, da so pravila že potrjena in da bo ustanova skupščina krožka že v prihodnjih dneh. Vsi, ki so svoj pristop že prijavili, bodo o tem točno obveščeni, vsi ostali pa, ki bi želeli postati člani, se naprošajo, da javijo pristop šefu obmejne policijske komisarijata g. Grbiču ali pa odvetniku g. dr. Štempharju.

Ni denarja. Plesna sezona v minulem predpustu je bila v splošnem mnogo manj

živahna kakor v prejšnjih letih. Bilo je dosti manj prireditvev kakor zadnja leta, a tudi udeležba s strani občinstva je bila znatno slabša kakor lani. Le Skalaši in obrtniki so imeli na svojih plesnih prireditvah dovolj obisk. Povsod se opaža občutno pomanjkanje denarja. Vsi stanovi, osobito pa delavstvo, ječe pod težo dolgov in zaključilo z običajnim pokopom Pusta na pešnično sredo.

Iz Krškega

Tamburaška »kicovska« prireditve v Leskovcu pri Krškem je prav lepo uspela. S posebnim zadovoljstvom ugotavljamo, da je bil prav odlični poset od strani naklonjenih Krčanov, ki so kicovsko razpoloženje ponesli v pustno noč in preko, dokler se ni zaključilo z običajnim pokopom Pusta na pešnično sredo.

Vraščanje avtobusne zveze s kolodvorom. Pnovno smo že razpravljali o nujni potrebi vzpostavitve avtobuske zveze s kolodvorom in se javnost upravičeno čudi, da se to vvršanje, doslej še nikakor ni rešilo. Kje je vzrok zavlačevanju? Zahteve prazmeta (in pa večne snežne brozge) so vsak dan večje in čakanje nad vse mučno. Kaj se pravi hoditi po tej brozi? 20 minut daleč, vedo tisti, ki morajo tak opravak vršiti zaradi drugih. Avto stoji v krškem muzeju, ljudje na peščijo v tekmi za prehlad, nahod, hrino...

Krško dobi kino. K'kor čujemo, dobi Krško novost v obliki stalnega kina. Našel se je podjeten človek, ki ga namerava otvoriti že v prihodnjih dneh in nam bo sčasoma omogočen poslušati celo zvočne filme.

Iz Novega mesta

Bat'a tudi pri nas. Kakor čujemo, išče češka tvornica čevljev Bat'a, tudi v Novem mestu za svojo podružnico primeren lokal ter je že stopila v stik z nekaterimi lokalnimi lastniki.

Poslovanje sodišče v Novem mestu. Okrožno sodišče v Novem mestu beleži za lansko leto 3969 poslovnih števil. Med drugim je sodišče dovolilo 12 eksekucij in bilo je 356 večjih civilnih in meničnih pravnih. Sestavljenih je bilo 1187 obtožnic; največji odstotek so tvorile tožbe zaradi žaljenja časti in zaradi klevete. Zemljeknjižnih zadev je bilo 183, ki so se nanašale na veleposresta. Pri okrajnem sodišču je bilo celotno 5767 poslovnih števil. Porasle so številke zemljeknjižnih zadev, ki jih je lani bilo 2217. Eksekucij je okrajno sodišče izvršilo 1171.

Iz Zagorja

Pevsko društvo »Loški glas« bo v začetku marca uprizorilo na Izlakah »Dimež«, 15. marca pa veliki koncert sodelovanjem rudniške godbe.

GOSPODARSTVO

Pred zasedanjem tarifnega odbora

Kakor smo že kratko poročali se 27. t. m. sestane v Beogradu tarifni odbor prometnega ministrstva. Temu novemu zasedanju tarifnega odbora pripisujejo velik značaj, ker se bodo razpravljala važna vprašanja glede tarif za notranji in luški promet, ki so zaradi postritve gospodarske depresije v naši državi še pridobila na aktualnosti. Dnevni red se sicer ne nanaša na izvozne tarife, vendar je pričakovati, da bodo v teku zasedanja prišle v razpravo tudi zahteve naše lesne industrije, glede znižanja tarif za les. Naša lesna stroka brez dvoma najtežje občuti posledice gospodarske depresije, zato je kakor znano minister za šume in rudnike sklical veliko anketo, ki se bo pričela 2. marca, torej je nekaj dni po pričetku zasedanja tarifnega odbora. Glavna zahteva lesnih industrij in trgovcev pa se nanaša na znižanje železniških tarif. Tarifni odbor bo na tem zasedanju razpravljal o lokalnih tarifah za kmetijske proizvode, sladkor, les, premog, rude, gradbeni material, steklo in za kemične, metalurške, papirne in klavniške izdelke.

Ob tej priliki smatramo za umestno obrniti pozornost na resolucijo tarifnega odbora, ki je bila sklenjena v avgustu in septembru. Takrat je tarifni odbor načelno razpravljal o finančnih možnostih za izvedbo tarifnih olajšav in je v svoji resoluciji prišel do zaključka, da je zaradi nujnosti potreb mogoče izvesti tarifne olajšave le z izjemnimi finančno-političnimi ukrepi. Zato je postavil kot najvažnejši predlog zahteva, da se znesek državne transportne takse, ki je leta 1929. dosegla vsoto 290 milijonov Din in ki izliva iz železniškega prometa, porabi prvenstveno za prometne in tarifno-politične potrebe državnih železnic. V ta namen naj bi se donos te takse refundiral iz splošnih državnih dohodkov in stavila za omejenega svrhe državnim železnicam na razpolago. Ta predlog je tarifni odbor postavil na prvo mesto v spoznanju, da tarifnih olajšav ni mogoče izvesti brez odgovarjajočih finančnih možnosti.

Te resolucije se danes znova spominjamo, ko čitamo v čeških listih poročilo češkoslovaškega finančnega ministrstva k najetju notranjega posojila od 1300 milijonov Kč. Češkoslovaška vlada je že lani zaradi izrednih razmer prepustila železnicam vse dohodke transportnega davka in bo tudi letos predvideni dohodek tega davka v višini 400 milijonov Kč dala železnicam na razpolago za krite primanjkljaja. S tem bo tudi za bodoče omogočila tarifne olajšave, ki so baš v času gospodarske depresije nujno potrebne gospodarstvu. Češkoslovaška država blagajna je vrhu tega dala lani iz svojih blagajniških rezerv železnicam za investicije 529 milijonov Kč in bo nadaljnje investicije letos krila iz omejenega notranjega posojila. Naj bi nam bila tudi v tem pogledu češkoslovaška za vzor.

Končno še nekaj besed o novi ureditvi nabave premoga za državne železnice. Iz Beograda poročajo, da se je v petek in soboto vršila v prometnem ministrstvu konferenca, na kateri se je razpravljalo o letošnjih nabavkah premoga za državne železnice. Od strani rudarskih podjetij je seji prisostvoval g. Adolf Mihh Sklenjenec, ki je bil, da bodo državne železnice v novem proračunskem letu nabavile 60 odst. premoga iz državnih in privatnih domačih rudnikov in 40 odst. iz inozemstva. Točnost teh števil nam ni bilo mogoče kontrolirati. Vendar smatramo, da v času, ko vlada v

naših premogovnih revirjih huda brezposelnost, ni iz narodno-gospodarskega kakor tudi socialnega stališča umestno uvažati premog za potrebe železnice iz inozemstva.

Večina evropskih držav izvaja danes strogo protekcionistično trgovinsko politiko. Izvozu naših agrarnih proizvodov stavljajo te države vedno večje in skoro nepremostljive ovire, zato nimamo povoda, da se bi pri teh razmerah postavljali na stališče liberalne trgovinske politike. Če bodo naši delavci brezposelni, bo še bolj padel naš domači konzum in bomo še v večji meri navezani na izvoz agrarnih proizvodov. Je pa tudi vprašanje, če ima država koristi od tega, če kupuje morda za malenkost cenejši inozemski premog. O tem moramo namreč dvomiti. Zmanjšanje premogovne produkcije in dohodkov rudarjev prinaša tudi drži primanjkljaj na raznih dnevniških dohodkih. Ta izpadek ni morda malenkosten, če upoštevamo vse neposredne in posredne davke. Če znaša neposredna in posredna davčna obremenitev v naši državi povprečno 35 odstotkov narodnega dohodka, tedaj je jasno da se morajo v približno enakem razmerju zmanjšati tudi dohodki države in samouprave od onega zneska, ki predstavlja zmanjšanje narodnega dohodka zaradi zmanjšane produkcije odnosno brezposelnosti, ne glede na to, da povzroča povečanje brezposelnosti večje izdatke so socialno skrbstvo. Če narodno-gospodarski in finančni razlogi govorijo za to, da se tudi pri eventualno nižjih cenah za inozemski premog prepustijo po možnosti vse dobave premoga za državne železnice domačim rudnikom. Na drugi strani pa tudi ne dvomimo, da bodo naši rudarski podjetniki pripravljeni popustiti do skrajnih meja, samo da vzdržujejo obratovanje. Pomisliti pa moramo tudi, da so srednje nizke cene inozemskega premoga le prehodnega značaja in da bodo zopet občutno poskočile, čim se zboljšajo gospodarske razmere v Evropi. Sicer pa že dosedajni uvoz inozemskega premoga (l. 1929 664.000 ton za 227 milijonov Din in l. 1930 459.000 ton za 163 milijonov Din) dovolj obremenjuje našo plačilno bilanco z inozemstvom.

— Za izgraditev sušarskega luškega sistema. Iz Beograda poročajo, da se bo sredi marca sestala na Sušaku strokovna anketa zaradi proučevitve in ugotovitve nujnih potreb za razširjenje sušarske luke, odnosno za izgraditev luke Martinšice kot sestavnega dela kvarnarskega luškega kompleksa z matično luk Sušakom. Anketi je sklical prometni minister, v čigar kompetenco spada izgraditev luk na podlagi uredbe od 1. januarja t. l. Poleg strokovnjakov prometnega ministrstva bodo na anketi sodelovali tudi delegati zainteresiranih gospodarskih zbornic v Zagrebu in Ljubljani in delegati gospodarskih organizacij iz področja, ki prometno gravitira na Sušak.

Ford ne bo gradil tvornice v Jugoslaviji. Kakor poročajo iz Beograda, je vprašanje ustanovitve Fordove tvornice v naši državi odstavljeno z dnevnega reda, ker glede pogojev ni prišlo do sporazuma med našo vlado in predstavnik Fordovega podjetja. Naša državna oblast ni mogla dati koncesije pod pogoji, ki so jih zahtevali Fordovi zastopniki. Kakor pa se čuje, je neka druga velika tvornica (Citroën?) predložila vladi primerno ponudbo, da zgradi v naši državi tvornico za avtomobile, traktorje in druge stroje. Ta ponudba se sedaj proučuje.

Reorganizacija znane italijanske velebanke Credito Italiano je tudi v inozemstvu vzbudila veliko pozornost. Ta banka je nedavno sklenila likvidirati svojo udelež

bo na industrijskih podjetjih in reorganizirati svoj obrat v pravcu čiste bančne institucije. Ta umik druge največje italijanske zasebne banke, ki razpolaga z nič manj kakor 7 milijardami lir hranilnih vlog (21 milijard Din) je posledica velikih izgub, ki jih je banka utrpela predvsem zaradi poloma koncerna Italgas. Kakšno višino so dosegle te izgube, ni znano, zlasti ker je banki Credito Italiano uspelo vse izgube na udeležbah pri industrijskih podjetjih kriti iz velikih tihih rezerv.

Možnost odpovedi tarifnega dela avstrijsko-češkoslovaške trgovinske pogodbe. Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Češkoslovaško, ki so se vršila zadnji teden na Dunaju, so bila v petek prekinjena in se bodo nadaljevala sredi marca. Težkočje obstojajo zaradi nameravanega znatnega povzajanja avstrijskih carin na tekstilno blago. V času do novih pogajanj se bodo vršila privatna pogajanja med organizacijami avstrijskih in češkoslovaških tekstilnih industrij, ki naj dovejedo do sporazuma glede tekstilnih carin v dunajskih odločitvah. Krogih razmišljajo o tem, da bi Avstrija na 3 mesece odpovedala tarifni del pogodbe s Češkoslovaško, kar seveda ne bi dovejelo do carske vojne, ker bi tudi po poteku odpovedi do novega sporazuma ostala v veljavi vsaj klavzula o največjih ugodnostih.

Tečaj za mizarsko luženje v Soštanju. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani priredi v soboto in v nedeljo, dne 7. in 8. marca v Soštanju tečaj za mizarsko luženje, v katerem bo predaval strokovni učitelj mizarske delovodske šole gosp. Adolf Dolak iz Ljubljane. Opozarjamo na ta tečaj mizarske mojstre in pomočnike s pozivom, da se za tečaj zglašijo neposredno pri Strokovni zadruzi kovinarstva in lesnih strok v Soštanju, ali pa ob otvoritvi tečaja ob 7.45 jutraj osebno. S seboj mora vsak udeleženec prinesiti z vodo brušene deščice v dimenzijah 10 x 20 cm in 6 do 8 mm debele (masivne ali furnirane) in sicer: 3 češnjeve, 3 hrusve, 5 bukovih, 5 jelševih, 8 orehovih, 10 javorovih, 10 smrekovih in 17 hrastovih. Pristojbina znaša za mojstre 50 Din, za pomočnike 25 Din, ubožnim pa se zniža na 25, odnosno 15 Din. Ubožnim pa se zniža na 25, odnosno 15 Din. Pred 14 dnevi je, kakor znano, nastopilo živahnejše povpraševanje za baker, ko je bila cena padla na 9.80 centa cif evropske luke. Mednarodni kartel je zboljšanje situacije takoj izkoristil in je povzajal kartelno ceno na 10.05 odnosno 10.30, pred dnevi pa na 10.55 centa.

Prodaja starih lesenih sodov. Dne 10. marca se bo vršila pri upravi delavnice državnih železnic v Mariboru očetna licitacija glede prodaje 1000 komadov starih lesenih sodov od olja. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

Dobave. Strojni oddelek direktacije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 100 kg antimona, prometno-komercialni oddelek do 28. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg dekstrina, 3000 kg pisanih in belih cunj za snajenje in 10.000 komadov lesenih podložkov za sode in do 2. marca glede dobave 8000 komadov nalučnikov, 150 zavojev stearinskih sveč in 1000 litrov spirita; gradbeni oddelek pa do 3. marca ponudbe glede dobave razne železnice (železo, zakovice itd.) in do 27. t. m. glede dobave instalicijskega materiala. (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) Direktica državnih železnic v Subotici sprejema do 2. marca ponudbe glede dobave stenja in stekel za petrolejske svetilke in do 4. marca glede dobave 1200 kg odpadkov od jute ali konopljice in 300 metrov platna za signalne zastavice. Direktica državne železarnice Vares sprejema do 4. marca ponudbe glede dobave 1000 škatel sardin, 300 dok kreme za čevlje, 2700 kg kave in 950 kg papirnatih vrečic. Direktica državnega rudnika Velenje sprejema do 7. marca ponudbe glede dobave 300 kg rozin in do 9. marca glede dobave 6 komadov ventilov.

Dobave. Direktica državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 9. marca ponudbe glede dobave separatorja za čiščenje turbinskega olja, 1 čistilca zraka, 8000 kg vagnskega olja in 347 m jermen. Vršili se bosta naslednji očetni licitaciji: 9. marca pri direktici državnih železnic v Subotici glede dobave 2 nafta - motorjev in sesaljk

BORZE

23. februaria.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Tečaj deviz so se znova nekoliko okrepili, le deviza Berlin je obržala stare tečaje.

Na zagrebškem elektnem tržišču se je vojna škoda trgovala le za aranzma po 416.5 in 417. Več prometa pa je bilo v 7% Blairovem posojilu, in sicer po 81.25—82.25. Na tržišču delnic je prišlo do zaključkov v Jugobanki po 77.75 — 78, v Poljedelski banki po 56, v Trboveljski po 336 — 337, v Dravi po 240 — 242, v Narodni mliniski po 20 in v Sečerani po 275 — 276.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 22.8075, Berlin 13.495—13.525 (13.51), Bruselj 7.9244, Budimpešta 9.9096, Curih 1095.9, Dunaj 797.19—799.19 (798.69), London 276.07, Newyork 56.64—56.84 (56.74), Pariz 222.28, Praga 167.93—168.73 (168.33), Trst 297.40 denar, 297.87 blago (297.40).

Zagreb. Amsterdam 22.7775 — 22.8075, Dunaj 797.19 — 799.19, Berlin 13.495 do 13.525, Bruselj 7.9244, Budimpešta 989.46 do 993.46, London 275.67 — 276.47, Milan 296.5 — 298.5, Newyork kabel 56.75—56.95, Newyork ček 56.64 — 56.84, Pariz 221.88 do 223.88, Praga 167.93 — 168.73, Curih 1094.4 do 1097.4.

Curih. Zagreb 9.126, Pariz 20.3325, London 25.19625, Newyork 518.8, Bruselj 72.315, Milan 27.1575, Madrid 54.3, Amsterdam 208.105, Berlin 123.27, Dunaj 72.875, Sofija 3.7575, Praga 15.3625, Varšava 58.10, Budimpešta 90.45, Bukarešta 3.0825.

Elekti

Ljubljana. 8% Blair 92 blago, 7% Blair 82 bl. Celjska 160 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Prastediona 980 den., Kreditni zavod 170—180, Veveč 123 den., Ruše 240 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 416 — 417, kasa 416 — 417, za junij 416 do 419, investicijsko 86.75 — 87, agrarne 51 do 51.5, 8% Blair 91.75 — 92.25, 7% Blair 81.375 — 81.75, 7% Drž. hipotek. banka 81.5 do 81.75, 6% begunjske 68 — 69, bančne vrednote: Prastediona 975 — 980, Jugo 77.75 — 78, Union 194.5 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Srpska 194 den., Zemaljska 184 — 187, Poljo 56 — 57, industrijske vrednote: Nrodna šumska 25 den., Našička 900 — 1010, Gutmann 141 — 145, Slavsko

40 — 47, Slavonija 200 — 202, Pivovarna Sarajevo 202 — 203, Drava 238 — 242, Sečerana 275 — 279, Narodna mliniska 20 do 22, Brod vagon 84 — 90, Union Osijek 63 do 60, Dubrovačka 380 — 390, Jadranska 550 do 600, Trbovlje 334 — 337.

Beograd. Vojna škoda 416 — 417.25 zaklj., za julij 417.5 — 418 zaklj., investicijsko 87 zaklj., agrarne 50.50 — 51.50, 7% Blair 81.75 do 81.875 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 81.75 zaklj., Narodna 8040 — 8100.

Blagovna tržišča

LES

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence za les mlačen. Zaključena sta bila 2 vagona, in sicer 1 vagon škoret in 1 vagon oglja. Povpraševanje je za jelove letve (25 kub. m, 38/48 mm, 6 kub. m 24/38 mm, vse dolž. 4 m) in za lipove plohe (za izvoz v Gričjo, 60, 80 in 100 mm debeline).

ZITO

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se (franko slovenska polja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): pšenica: baška, potiska in srbrabraska 80/81 kg po 210 — 212.5, gornjebaška, 79/80 kg po 205—207.5, baranjska, 79/80 kg po 190 — 192.5, Sombor okolica, 79 kg po 190 — 192.50; oves: baranjski (pri navadni voznini) po 195 — 197.5; koruza: baška, stara po 150 — 152.5, baška, nova, umetno sušena po 142.5 — 145, pri navadni voznini po 147.5—152.5, času primerno suha, pri navadni voznini po 140 do 142.5 moka: banaška »a« po 340—345.

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence mirna. Promet: 3 vagoni pšenice, 6 v. ječmena, 38 v. koruze in 4 v. moke. Pšenica: baška, okol. Novi Sad, 79/80 kg 152.50—157.50; okolica Sombor 145—147.50; srednjebaška 79/80 kg 155—157.50; sremska 78 kg 137.50—142.50; slavonska, 78 kg 140—142.50. Oves: baški in sremski 145—150. Ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 107.50—112.50. Koruza: baška in sremska 79 — 81; za mare - maj 85 — 90, baška, ladja Dunav ali Sava, predčasno suha 84 — 86; baška za maj 87.5 — 92.5. Moka: baška »a« po 340—345, »b« 245 — 265, »c« 215 — 230; »d« 185 do 195; »e« 175 — 1

Iz življenja in sveta

Chaplin v Evropi

Tri znamenitosti na ladji: Levi z odpeto suknjo je znani filmski igralec Charlie Chaplin, ki mu je rojstno mesto London pripravilo sijajen sprejem; srednji je najslavnejši angleški jahač Stere Douhoue, na desni pa stoji kapetan Campbell, rekordni avtomobilski vozač.

Demonstracija ruske akademije zanosti

Leningrajska Akademija znanosti je edina institucija v Sovjetski zvezi, ki si je tudi pod novim režimom ohranila stari privilegij, da glasujejo nje člani pri sprejemu novega akademika tajno. Akademik ima pravico dvakrat javno glasovati, tretje in odločilno glasovanje pa se vrši z belimi in črnimi kroglicami. Kdor dobi dve tretjini belih kroglic, postane član akademije. Pri zadnji volitvi je bil uradni kandidat vlade židovski agitator Rotstein. V prvih dveh javnih volitvah je bil Rotstein izvoljen soglasno, pri tretji tajni volitvi pa je doživel neljubno razočaranje in poraz. V žari so namreč našli dvanajst belih in sedem črnih kroglic. Razume se, da je zavoljo tega nastalo v vladnih krogih veliko razburjenje. Tajnik akademije Volgin in Lunačarski sta sestavila goreč protest proti temu »podlemu napadu izra plotac« ter s protestom obšla vse člane akademije. Vsi so seveda brez oklevanja podpisali protest in tako izjavili poskus Lunačarskega, da odkrije onih sedem članov, ki so Rotsteina počastili s črnimi kroglicami. Ko so vsi podpisali protest, je bila sklicana seja akademije, na kateri je nekoliko komunističnih govornikov ostro bicalo »zahrbtno« demonstracijo članov akademije proti sovjetski vladi. Učenjaki so seveda molčali na vse te napade, vedoč, da bi jih pri najmanjšem ugovoru doletela usoda zaprtih profesorjev Platonova, Lihacheva in Ljubavskega. Volitev s kroglicami je edini način, za katerega se lahko skrivajo ruski učenjaki, da lahko volijo po svoji vesti in vednosti.

Napredovanje čl. narodne cerkve

Uradni podatki zadnjega čl. ljudskega štetja sicer še niso podrobno obdelani, vendar poročajo češki listi, da bo štetje prebivalstva po verski pripadnosti močno razočaralo pristase rimske cerkve. L. 1921. so v čl. republiki našli 525.000 vernikov češko-slovaške narodne cerkve. V Pragi sami se je število vernikov nove cerkve v desetih letih zvišalo od 86.000 na 134.000. V zadnjih treh mesecih prošle leta je pristopilo cerkvi okoli 20.000 novih vernikov. Tik pred ljudskim štetjem je tedaj nastopil velik beg iz

rimske cerkve. Celo v nekaterih občinah na kmetih imajo verniki narodne cerkve že večino. V Hudovicah je izmed 844 kmetijskih prebivalcev 427 v narodni cerkvi in le 353 jih je ostalo pri prejšnjem katoliškem veroizpovedanju. Težnja po osvoboditvi izpod rimske cerkvene oblasti se širi po vsem Češkem z veliko silo in bo morda dosegla značaj vsenarodnega gibanja.

Drese za smučarje

iz najboljšega švedskega lodna najcenejše pri

Drago Schwab. Ljubljana.

Industrijska špijonaža

Po vojni se je osobito razvila špijonaža, ki ima namen razkriti tajnosti pri izdelovanju raznih kemičnih izdelkov. Trdke namenoma ne dajo patentirati svojih tajnih izumov, da imajo tako monopol na izdelovanje dotičnih predmetov, zato pa čuvajo svojo poslovno skrivnost z isto gorečnostjo, kakor države svoje vojaške ukrepe in priprave. Posel industrijskega špijona nikakor ni lahak. Za to je treba razen velike spretnosti tudi temeljitega strokovnega znanja, ker se skrivajo metode izdelovanja včasih za malenkostmi, ki jih celo večak komaj opazi, lajku pa so slične finoče sploh nedostopne. Velika podjetja se branijo te vrste špijonaže z nenavadno skrbnim izborom svojih nameščenec Najuspešnejši način je podrobna delitev dela. Bistvena operacija pri izdelovanju je razdeljena med dvesto oseb, od katerih nobena ne ve, katera operacija je bistvenega pomena. Kemične formule pona samo par ljudi, ki imajo veliko interesa na prospehu podjetja. Risbe in formule so najčiste šifrirane, tako da jih brez ključa ni mogoče razluščiti. Vse osebe, ki imajo kakršne koli stike s tajnostjo, so dobro plačane, da tekmeču ni tako lahko mogoče zamamiti jih z visokimi ponudbami. Špijoni opravljajo svoj posel z miniaturnimi fotografičnimi aparati, ki se dajo skriti v gumb zimске suknje. Leča teh aparatov je močnjsko delo preciznosti in se fotografije dajo zelo uspešno povečati. Nekateri veliki zavodi so tudi proti takim skritim aparatom že našli sredstvo. Vsak ob-

iskovalec tovarne mora pred svojim odhodom iz obrata stopiti v posebno celico, ki je razsvetljena z ultravijoličastimi žarki. Ti žarki prodrejo v kasete in uničijo vse snimke, ki jih je morda kdo neopaženo napravil pri obhodu po podjetju.

Nemška politična kultura

Dobro sliko o notranjem političnem položaju v Nemčiji dajejo naslednje podrobnosti:

Policijska uprava v Hirschbergu je pred nedavnim odredila, da se mora pri političnih shodih točiti pivo samo v papirnatih kozarcih in ne v steklenih, ker so ti zadnji nevarno orožje v primeru kakšnih kravalov. — V Rothenburgu na Lužiškem in v njegovem okrožju so policijski predpisi še interesantnejši. Tako je prepovedano postaviti mize v lokalih, kjer se vršijo politični shodi. Stolice v prvih in zadnjih desetih vrstah morajo biti med sabo zvezane z vrvmi, tako da ne more nihče dvigniti posamezne stolice iz teh vrst. Med shodom je točenje alkoholnih pijač prepovedano in to ne toliko radi pijače, kolikor radi — steklenic in kozarcev. Slične, vrlo lahko umljive odredbe, veljajo tudi po drugih nemških krajih. Zanimiv je statistični podatek, da sta policija oz. sodišče od 1. jan. letošnjega leta do srede tekočega meseca obsodila 1389 oseb radi zlorabe orožja. Statistika o motenju političnih zborovanj pa ugotavlja, da je lansko leto samo pruska policija 2500-krat nastopila, da napravi red, dočim je bila njena pomoč predlanskim potrebna »samo« v 586 primerih. Nemčija se je z naraščanjem narodno socialističnega gibanja začela (narobe) civilizirati...

Židovska kri v odlični madžarski hiši

V hiši madžarskega ministrskega predsednika Bethlena, ki velja za odločnega antisemita (drugače ne bi imel v uradni madžarski politiki sploh nobene vloge), se je zgodilo nekaj nezasihišnega: najstarejši Bethlenov sin Andrej je imel pozum poročiti se z žensko, ki to je ljubil, ne da bi ga pekla vest, da je ta ženska — Židinja. Tako grozi rasno čisti družini grofa Bethlena nevarnost, da bo dobila potomoce, čijih predniki so sedeli nekoč pod vrhami babilonskimi in objokavali svojo nesrečno usodo. Zato ni nič čudnega, da je nastalo veliko razburjenje v tej družini in da je že podala izjavo v liste, s katero oporeka vestem, da bi bila privolila v to poroko in ji celo prisostvovala. To je pa tudi res, ker sta mlada poročenca vedela, kaj bi se

Desetletnica nemške šole za telesno vzgojo

Nastop vseučiliških dijakinj v veliki skupini na dan proslave 22. t. m.

zgodilo, če bi kdo kaj slutil o tem, da se namervata vzeti, in sta svojo zadevo opravila čisto na tihem. Nevesta mlade Bethlena, ki je bila ločena žena, je šla osebno v notranje ministrstvo po dispenco, ki so ji ga dali brez nadaljnega, ker ni povedala, s kom se hoče poročiti. Na isti način je dobila potrebne dokumente pri mestnem uradu in s temi dokumenti sta se podala oba takoj na poročni urad, kjer se je stvar izvršila. Še preden je utegnil kdo sporočiti novico vrhovnemu šefu vseh teh uradov, ženinemu očetu. Grof Bethlen je radi te blamaže, ki jo je prizadejal uradni politiki njegov lastni prvorojenec, ves iz sebe, a mu za sedaj ne more nič. Budimpešta, v kolikor ni v taboru plemenskega šovinizma, pa se mu smeje.

Francoski častniki v rdečih hlačah

Uradno glasilo francoske vojske priobčuje zanimiv odlok, ki uvaja v to vojsko nekatere med vojno opuščene uniforme, tako tradicionalne rdeče hlače, ki jih pa bodo za sedaj nosili samo infanterijski častniki. Topničarji in pionirji dobe črne hlače s širokimi rdečimi progami. Konjeniki pa svetlo modro monturo. Sedanje skromne epolete nadomestijo nove, ki bodo veliko večje in opremljene z zlatimi in srebrnimi vrvicami.

Radio

Izvilleček iz programov

Sreda, 25. februarja.

LJUBLJANA: Program odpade. BEograd 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio - orkestra. — 16: Plošče. — 17: Opera na ploščah. — 20: Prenos orgelskega koncerta iz katoliške cerkve. — 20.30: Pevski koncert. — 21: Ruski večer. — 21.30: Koncert radio - orkestra. — 22: Poročila. — 22.15: Plošče. — 22.30: Plošče. — 22.45: Plošče. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Koncert orkestra. — 13.10: Plošče. — 15.25: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 22.10: Lahka večerna glasba. — BERLIN 19.30: Orkestralen koncert draždanske državne kapele. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Koncert lahke glasbe. — 19.35: Lahka godba orkestra. — 20.20: Fallova opereta »Madame Pompadour«. — 22.30: Godba za ples. — MÜHLACKER 16.30: Popoldanski koncert. — 19.45: Polet okrog sveta. — 21: Arie in dueti iz italijanskih oper. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert solistov. — 17.25: Plošče. — 19: Koncert ciganske kapele. — 20.30: Dramski večer. — Orkestralen koncert. — RIM 17: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.45: Prenos opere iz gledališča.

Toivo Reingoldt

finski plavalec, ki je še pred kratkim prekosil Rademacherjev rekord in ki je včeraj nastopil v Berlinu.

Za čas

GRIPE

Vas varujejo

ANACOT - PASTILE

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Cena malega zavitku 8 Din, velikega 15 Din.

Varujte se ponaredb!

Dopisi

ŠENKOV TURN. — Tukajšnja kmetijska nadaljevalna šola je priredila v nedeljo 8. t. m. celodnevne poučni izlet. Odpravila se nas je pod vodstvom šolskega upravitelja g. Alfonza Inkreta 35 slušateljev s prvimi jutranjim vlakom iz Jarš do Ljubljane in od tam z vrhniškim vlakom do Drenovega griča. Peš smo se napotili na Lesno brdo k priznani strokovnjakini za rejo perutnine, gospe Golobovi. Omenjena gospa nam je razkazala kokoši leghornske pasme, staje, šrambe za pripravljanje živca, valilne staje, skladišča in način pakovanja jajc. Po enournem ogledovanju res vzorne perutninarske farme smo se zahvalili prijazni gospe Golobovi za ogled in se napotili nazaj na Drenov grič. Tam nas je že čakal avtobus, ki nas je popeljal na Vrhniko k »Mlekarni«. Poslovodja »Mlekarni« g. Tešar nam je razkazal vse postopek z mlekom, dalje tudi vsakovrstne priprave in šrambe za sir. Kosili smo v Rokodskem domu, kjer smo bili prav dobro postreženi. Nato smo se še fotografirali, nakar smo se podali na Verd k ogledu veleposvesta g. Josipa Lenarčiča. Ogledali smo si kobilarino, goveji hlev, šrambo za seno, dalje tudi še tovarno za parkete in električno napravo. Po dveh urah ogledovanja in razgovorjanja s prijaznim g. Lenarčičem smo se mu zahvalili za izkazano uslugo in se napotili proti postaji. Med potjo smo obiskali tudi spomenik našega pisatelja Cankarja.

LOM NAD TRZICEM. Nedelja 15. t. m. je bila za našo vas prav pomembna. Imeli smo priliko, da smo v novem, z velikimi žrtvami za občno zgrajenem šolskem poslopolju prisostvovali prvi šolski prireditvi. Nista še minila dva meseca, ko sta nastopila svoje službeno mesto šolski upravitelj g. Viljem Kus s svojo soprogo, že sta nas razveselila s svojo delavnostjo pri izvenšolskem delu. Pred nabito polno šolsko sobo so nastopali pod njunim vodstvom naši otroci z raznimi ljubimi deklamacijami. Upriporili sta se tudi otroški igrici: »Darežljivi otroci« in »Kaznovani šaljevec«. Svojo nalogo so rešili vsi otroci prav lepo. Navzoči so jih nagradili s ploskanjem. Marš, katerega očeta in mamico je otroški nastop ganil do solz. Na koncu prireditve se je v imenu občine in navzočih zahvalil učitelstvu občinski svetovalec g. Ignac Meglič za prijetno, a prekratko prireditev. Poudaril je, da občanom ni žal velikih stroškov za šolo, ker so se sami prepirali o njeni koristi. Končal je z željo, da bi učitelstvo občine kmalu zopet razveselilo z novo prireditvijo.

BIZELJSKO. Na pustno nedeljo se je poročila gđ. Anica Balohova z veleposelnikom g. Francem Hudino iz St. Petra. Ko so se svatje v ponedeljek odpeljali z nevesto, sta jim Sokol in Gasilno društvo zažranga pot. Obke društvi se zahvaljata za lep denarni prispevek. Iskreno čestitam.

BOGATEC. Na pustni torek je priredila tukajšnja Čitalnica maskarado, ki je imela na sporedu tudi volitev najlepše maske. Prvo nagrado je dobila učiteljica gđ. Nada Vdovčeva iz Huma na Sotli, drugo gđ. Reposeva, tretjo pa gđ. Voduškova. Zabava se je vršila v lepo okrašenih dvorani hotela »Pri pošti«. Uspeh večera je bil zelo zadovoljiv, za kar se je predvsem zahvaliti neumornemu in požrtvovalnemu predsedniku društva sodniku g. Franju Ustariju in njegovi soprogi.

PONIKVA OB JUŽ. ŽELEZNICI. Zadeva asanacijskega vodovoda se prav ugodno razvija in se intenzivno dela na tem, da se prične zgradba še v teku letošnjega poletja. Ker pa je proračun zelo visok, je naprosilo načelstvo Vodovodne zadruge domačo posojilnico za brezobrestni kredit za dobo 10 let. Posojilo bi ublažilo prevelika denarna bremena vaščanov in neposredno pospešilo ureditve preskrbe z zdravno pitno vodo. — Banska uprava je izdala nalog, da se ima doizdati novo šolsko poslopje s potrebnimi razredi, telovadnico in stanovanjem za učitelstvo. Krajevni šolski odbor namerava v kratkem nakupiti primerno stavbišče sredi vasi. — Dne 8. t. m. se je vršil v osnovni šoli ustanovni občni zbor Sokola. Kljub slabim vremenskim neprilikom so ob tej priliki prihiteli med nas oddaljeni bratje iz Celja, St. Jurja in Šmarja. V lepo zasnovanem govoru sta razvijala ideje in program S. K. J. br. Smertnik, starosta celjske župe in dr. dr. Svetina. Nadvse prijeten utis je napravil uradni poset sreskega načelnika iz Šmarja dr. Kartina.

W. Broedelet:

Mož, ki je zgodaj vstal

Ker je Buis tisto jutro posebno dolgo ležal v postelji, se je moral z bliskovito naglico obleči in umiti; naпослед je zdržal z mučnim glavobolom v pisarni. Ves dan je bil slabe volje in zadirljiv. Zvečer se je vrnil z dela domov in dejal ženi: »Nocaj pojdeva zgodaj spat, Fie. Jutri vstanem ob šestih!«

Fiji so se zdele te besede vse hvale vredne, ni mu ugovarjala, in tako sta ležala oba že ob desetih v postelji, čeprav nista bila niti utrujena niti zaspala. Skrbno navita budilka je stala na umivalniku. »Ti boš lahko ostala v postelji«, je dejal Buis velikodušno. »Jaz imam pa delo!« Po dolgih poizkusih, da bi zaspala, po neštetih vzdihih in majhnih preprih sta naposled ob eni zadržala.

Komaj pol ure za tem je vprašal Buis, koliko je ura.

Fie se je takoj prebudila in izrazila prepričanje, da mora biti bolan. Buis je bil užaljen, obrnil ji je hrbet in po dolgem prizadevanju spet zaspal.

Toda o poli treh, tri četrt na štiri in deset minut pred pol peto je znova in znova skočil iz postelje in šel gledat na urbo.

Fie, ki se je vselej zbudila, je dejala, da pojde v sosedno sobo spat, če ne bo miru.

Buis ni mogel razumeti te brezsrčnosti.

Ko je, utrujen od nenavadnih nočnih naporov, padel v globoko spanje, je začela budilka na umivalniku neumljeno zvoniti.

Trajalo je nekaj časa, preden je Buis razumel, zakaj gre. Z muko se je vkiel iz postelje do umivalnika in ustavil budilko. Glava mu je bila težka, v tilniku ga je nekaj tiščalo in zbadoalo in počasi se je spomnil svojega včerajšnjega sklepa. Bilo je nečloveško, kar si je bil včeraj vtepel v glavo. Toda zdaj je bilo vsako kesanje prepozno.

Fie je v polsnu nekaj zamrmrala, češ da ne prevzame nobene odgovornosti.

Nesramno zgodaj je bilo še. Buis je stopil k oknu in odrinil zastor. V sosedščini in povsod na okoli je bilo še vse tiho in mirno. Seveda, pametni ljudje so še spali.

Zazehal je; pri tem bi bil skoro padel čez stol in z nogo je udaril ob ostri rob mize. »Saj ni čudo, ko je soba tako majhna!« Ko se bo Fie prebudila, ji bo predlagal, da si uredita stanovanje tako, da bosta imela vsak svojo spalnico. Toda ko je zapazil, da si že drugi umiva zobe, je izprevidel, da je tudi sam kriv, če ti ob vsakem vogalu potolče kosti. Nu, konec koncev je bilo vse le navada. Treba je premagati težki začetek!

Sam ni vedel, kako je prišel v kuhinjo. Tudi tukaj je bilo vse mračno. Hotel je postaviti vodo za čaj na plinski štedilnik. S trudnimi očmi je iskal po vseh omarah

užigalic in naposled našel premočeno škatlico v skledi za umivanje posode. Zaklel je, a zdajci se je nečesa domislil in segel v žep domače halje. Tu je nekaj zaropotalo: užigalice! Napolnil je kotel in ga postavil na peč, sam pa je sedel na stol. Malo počitka je zdaj res zaslužil.

Nekaj minut pred sedmo je Buis popil že tretjo skodelico čaja; med pitjem je nekajkrat zadremal, potem si je spet prižigal cigareto, čeprav mu danes dim ni Bog si ga vedi kako prijal. Za Boga, kaj naj dela do zajtrka?

Ko je udarila ura zvonika četrt na osem, je zbežal na cesto. Razen nekaj delavcev ni srečal nobenega človeka. Bilo je nemarno dolgočasno.

O poli osmih je sedel spet v svojem stanovanju in prebiral »Jutranji list«. Valuta, železniške nesreče, stavka delavcev, oh, zmerom isto! Zdaj se ga je lotila lakota. Skozi okno je poklical pekovega pomočnika, kupil štiri žemlje in jih počasi pohrustal.

Ko je prišla postrežnica, je našla gosпода bledega v kuhinji. Miel je kavo. Sveta nebesa, kaj se je zgodilo? — Da, da, Senta si je že večkrat mislila, da mora biti gospod tiha voda. Ali je bil vso noč z doma? — Kaj bo rekla uboga, dobra gospa?!

O poli devetih, pri zajtrku, je rekla Fie:

»Zakaj tako malo ješ? Samo tri kruhe? Ali nimaš teka?«

E. M. Hufl:

ŠEJK

Arabec je mahoma iztegnil roko in jo potegnil v svoje naročje. »In če imam harema, ali ste zaradi tega ljubosumni? Če mi noči, ki jih ne prebijem tu, minevajo v haremu, kaj potem?»

»Potem naj Allah razpali srce ene vaših žena, da vas zastrupi in se ne vrnete nikoli več!« je rekla ponosno.

»Allah! Tako lepi in tako krvočoljni!« je odvrnil. Nato je obrnil njen obraz navzgor in se ji zadovoljno nasmehnil v jezne oči.

»Ne harema nimam ne žen. Allah bodi zahvaljen. Ali vas to veseli?»

»Kaj meni mar!« je odgovorila — a toliko se vendar ni mogla brzdati, da ne bi bila zardela.

Tesneje jo je stisnil k sebi, ji globlje pogledal v oči in ujel Dianin pogled kljub njenemu naporu, da bi se odvrnila od njega — bilo je kakor čar, ki se mu ni mogla upreti.

»Ali naj vas naučim, da me boste ljubili? Če hočem, znam zbuditi v ženskah ljubezen.«

Prebledela je kakor smrt in oči so ji zadrgetale.

»Ljubše mi je, da me ubijete!« je strastno vzkliknila.

Izpustil jo je. Zehaje je vstal in gledal za njo, ko je šla po šotoru.

A tisti mah je zadel z nogo ob jadasto ogrlico. Pobral jo je in poklical Dianu nazaj.

Vrnila se je počasi, nerada, z upornimi očmi. Molče ji je pomolil verižico in ona se je molče zastrmela vanjo.

»Vzemite,« je rekel mirno. »Želim, da jo vzamete.«

»Ne!«

»Veselite mi napravite, če jo boste nosili,« je rekel s prejšnjim mrim glasom in stari, mrzki posmeh se je vrnil v njegove oči.

»Moje umetniško čuvstvo se veseli tega, čeprav sem samo Arabec.«

»Ne!« je ponovila.

Tedaj se je posmeh v njegovem pogledu umaknil divjosti in težke gube so mu prepregle čelo.

»Moraš ubogati, Diana!«

Ugriznila se je v spodnjo ustnico, da se je pokazala kri.

Če bi bil vsaj razsajal ali kričal, kakor drugi moški, vse laže bi se mu bila ustavljala! A njegova hladna, molčeča besnost jo je ohranjala s svojo temno močjo.

Njegove roke so ji zdrkile na ramena in njegovi prsti so oklenili nežno obliko njenih lakti.

»Kako dolgo se mislite prav za prav še boriti z menoj? Ali ne bi bilo bolje, da bi me priznali za gospodarja?»

»Ali naj to pomeni, da bi radi ravnali z menoj tako kakor s svojim konjem?»

»To pomeni, da morate priznati mojo voljo.«

»In če je ne priznam?« Vprašanje je bilo kakor dih.

Tedaj se boste naučili — prepričan sem, da učenje ne bo dolgo trajalo.«

Drlhela je pod njegovimi rokami. Te besede so bile grožnja, ki si je ni mogla popolnoma razložiti.

A vse strašne podrobnosti današnjega popoldneva so ji kakor blisk prešlele spomin; kadar je šejk kaznoval, ni poznal usmiljenja.

»Odleglo bi mi, če bi me ubili,« je rekla s trudnim glasom.

S tem bi samo priznal, da sem poražen,« je hladno odvrnil.

»Ukrotim vas lahko, ukrotiti vas tudi hočem, a vi se morate sami odločiti, in to še nocoj, ali se mi radovoljno uklonite, ali naj vas prisilim. Moje potrpežljivosti je konec, povejte takoj, kako mislite!«

Se enkrat se je hotela obrzdati, a tedaj jo je obšla nenadna slabost; zamagljalo se ji je pred očmi in omahnila je proti moči, ki jo je držal. Njen telesni strah je premagal vse drugo. Ničesar ni mogla več prenesti.

»Ubogala bom,« je zašepetala.

Vzel je njen podbradek med prste, ji sunkoma privzdignil glavo in zastrmel v njene oči, kakor da ji hoče pogledati v dušo. Težki oblak je izginil z njegovega čela.

»Dobro,« je rekel in pomembno dodal: »Pametni ste zelo.«

Nato je vzdignil njeno glavo še više in sklonil svoj obraz, dokler se niso njegove ustnice trdno dotaknile njenih ust. Zdrnila se je in njene oči so dobile prestrašen, divji izraz. Šejk se je ironično nasmehnil.

»Ali so vam moji poljubi tolikanj zopni?»

Krčevito je zaihtela.

»Vsaj pošteni ste, če ne vljudni.«

To reki jo je izpustil in se odvrnil od nje.

5. poglavje.

Pod pristreškom šotora je Diana čakala Gastona in konj. Živčno je trzala za debele jahalne rokavice in poslušala čudno razburjenost, ki je vrela v njej. Ahmed ben Hasan je bil že od včeraj z doma in negotovo je bilo, ali se vrne že drevo ali šele jutri zvečer.

V taborišču je bil nekaj časa neprestan dirindaj. Vsak trenutek, ponoči in podnevi, so prihajali sli na upenanih konjih in šejk sam je bil videti nenavadno zaposlen.

SOKOL

Nova sokolska brošura o dr. Oražnu.

Ob 10-letnici smrti prvega starostea udejenjenega jugoslovenskega Sokolstva dr. Ivana Oražna bo izdala Jugoslovenska sokolska matica v Ljubljani v svoji »Sokolski knjižnici« brošuro, ki jo je o pokojniku napisal br. Jakob Jesih. Cena 3 Din. Dolžnost vseh društev je, da izvrše zlasti še med članstvom obširno kolportažo te brošure, da se tudi mladina seznani z deli velikega pokojnika.

Nova sokolska knjiga. Brat Dušan Bogunović v Zagrebu je spisal posebno za učitelje važno vzgojno knjižico »Metodika telesnega vzpitanja za decu od 6 do 10 godina«, »Sokolstvo i škole« in »Zbirko sokolskih kompozicij«, ki se jih naroča v Zagrebu, Bogovičeva 7.

Godbeni odsek Sokola I. je imel v petek svoj letni sestanek, na katerem so podali svoja poročila njegovi vodniki. Odsek šteje 58 članov, vzdržuje pihalno godbo 45 bratov, salonski in plesni orkester 25 članov. Statistika letnega obiska vsaj vseh oddelkov kaže prav razveseljivo sliko. Pihalna godba je javno nastopila 24-krat, orkester oziroma plesni oddelki 62-krat. Poleg domačih prireditev je bila godba zaposlena po večini pri drugih sokolskih društvih. Program za leto 1931. obsega poleg rednih sodelovanj pri sokolskih in drugih narodnih organizacijah tudi prireditve koncertnega večera z vsemi sestavami odseka ter 2-3 večernih koncertov na Taboru poleti ob sobotah. Sestanek je rešil še celo vrsto internih vprašanj ter pokazal, da vlada med člani veliko zanimanje za napredek naše sokolske godbe. Med drugim se je sklenilo, da se 1. marca prične hranilna akcija za udeležbo na vsesokolskem zletu v Pragi, nadalje pokret za nabavo sokolskih krojev, za poglabitev muzikalne izobrazbe itd. Odsek je tudi prevzel zastopstvo poznane brnske turnirne glasbil Jos. Lidl za območje dravske banovine. Pozdravljamo sveži pokret v vrstah ljubljanske sokolske godbe in ji želimo še mnogo uspehov.

Sokolski glasnik prinaša na uvodnem mestu let članek br. dr. I. Laha: Nekolje misli F. M. Dostojevskega o Rusiji i balkanskem osvobodjenju. Na prvi strani je tudi reprodukcija diplome, ki jo je prejela naša mednarodna tekmovalna vrsta od Mednarodne telovadne federacije za dosežene uspehe na tekmi v Luxembourg leta 1930. Brat Macanović je priobčil zanimiv članek: »Sokolska dividend«, ki naj ga prečita vsak član. Slovanska rubrika vsebuje zanimive vesti iz lužiškega Sokolstva, sledi s slikami opremljeni podrobni popis zrušne smuške tekme v Kranju, največje dosedanje slične sokolske prireditve. Ostali del lista vsebuje vesti iz saveza, žup Beograd, Maribor in Zagreb. Priložena je druga številka »Sokolske prosvetec«.

Sokol Trebnje. Z ozirom na nekatere vesti, da se zadnji javljeni društveni prednjaški tečaj ne bo vršil, javljamo, da se bo isti vršil od 1. marca (zač. ob 13.) do 17. maja, zanj sprejema društvo po prijavi še do 27. t. m. Obveščamo vse tečajnike in tečajnice, da bodo predavali poleg domačih tudi predavatelji iz Ljubljane, med njimi savezni prednjak Vrhnovec in znani predavatelj Vekoslav Bučar. Vabljen je posebej učiteljsko, ki se mu nudi sedaj najlepša prilika spoznati vzgojno in tehnično stran Sokola. — P. O. Sokola je 19. t. m. priredil še II. prosvetni večer. Tokrat nam je podal lepe misli o Sokolstvu br. Vekoslav Bučar, ki je posebno jasno očrtal odnose Sokolstva do vere in vojske. Predavatelj je žel toplo pohvalo prav številnega občinstva, ki je kljub slabi poti napolnilo sokolsko dvorano.

Novo predsedstvo ruskega sokolstva tvorijo: starosta A. S. Gižickij, bivši starosta Sokolstva v Rusiji, namestniki: Nikolaj Manohin, Vinikij, Mazerovski, Ostrogorski in Bokelč-Sčikovski, načelnik Nikolaj Manohin, načelnica Birjulina, prosvetar Vinikij, tajnik Mazerovski, Janovski in Saljkov, člani predsedstva brez funkcij: Mahajlenko, Beljov, Svetozarov, Hitkov, Baranov, Geljovskij in Grabovskij.

Jugoslovenska sokolska matica pripravila za leto v svoji »Sokolski knjižnici«: Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš, Jan Křen: Cilj sokolskih teženj, Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla, Jakob Jesih: Jindrich Fügner, Rudolf Horvat: Sokolstvo in alkoholizem ter Fr. Mačus: Tekmovalne igre.

Tržaški dnevnik »Piccolo« je objavil iz peresa prof. Urbanaz-Urbanija lep članek o Sokolstvu na češkoslovaškem, ki vsebuje točen popis telovanja te največje sokolske organizacije. Pisec dobro analizira Tyršev ideologijo in seznanja čitatelje tudi s pripravi na vsesokolski zlet v Pragi.

Ustanovitev Sokola v Dramljah se je izvršila 11. t. m. v prostorih ljudske šole. Udeležilo se je nad 100 prijavljenih članov, tako da je bila zborovalnica polna. Žuno Celje je zastopal starosta br. Smertnik, ki je v daljšem govoru poudaril pomen in cilje Sokolstva. Prisotni na so bili tudi zastopniki društev St. Jurij in iz novoustanovljenega v Ponikvi. Zahvala se je izrekli

br. prof. Mastnaku, tukajšnjemu rojaku, ki nam je podal glavne smernice za delovanje. Upravo društva tvorijo: starosta Jože Mlakar, namestnik Stanko Jakopin, načelnik Zabukošek Martin, načelnica Julijana Kinclova, odborniki: Jakopin Jože, Novak Fr., Mastnak Fr., revizorji: Jeznek Andrej in Zidanšek Ivan.

Iz službenih objav

Banska uprava razpisuje dve mesti banovinskih inženjerjev pri tehničnem oddelku, in sicer eno mesto inženjerja arhitekta, v 1/9 ter eno mesto pogodbenega gradbenega inženjerja. Dalje razpisuje banska uprava službeno mesto mizarstva mojstra zvanjčenika na deškem vzgajališču v Ponovičah.

Okrajni cestni odbor v Mariboru razpisuje prvo javno pismeno licitacijo za oddajo gradbenih del zgradbe ceste Sv. Peter - Ložane km 2.648 do km 5.727. Licitacija bo 3. marca ob 11.

Preklkana je omejeno zaradi pijančevanja in zapravljanja Marija Kastelic, posestnica v Brezovem Dolu 22. Za pomočnika je postavil Jože Miklič, posestnik istotam. — Popolnoma je preklkana zaradi umobolnosti posestnica Antonija Godec iz Podčetrčka.

Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglasita za mrtva Katarina Čuka, vdova Ferencak, rojena Puhar, posestnica v Kobiliu 103, ki je odšla leta 1910. v Ameriko ter se je poslednjič oglasila leta 1912., ter Feliks Čeh, sin posestnika v Gočovi ki je ostal po svetovni vojni v Sibiriji v Oščtomu ter je poslednjič pisal leta 1921.

Na predlog zahtevajoče stranke: Savinjske posejilnice v Zalcu, r. z. z. n. z., ob dne 17. marca 1931. ob desetih pri okrajnem sodišču v Celju v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev, dražba sledečih nepremičnin:

I. skupina:

Zemljiška knjiga Gotovlje, vl. št. 100, hiša z gospodarskimi poslopi, cenilna vrednost 66.500 Din, zemljišča 173.690 Din, pritlikline 2600 Din, skupaj 242.790 Din; najmanjši ponudek 161.860 Din. Vadij 24.279 Din.

II. skupina:

Zemljiška knjiga Gotovlje, vl. št. 100, zemljiške parc. št. 1432, 1433 in 1434 ležeče v kat. občini Zalec, cenilna vrednost 20.096 Din; najmanjši ponudek 13.398 Din. Vadij 2009.60 Din.

III. skupina:

Zemljiška knjiga Gotovlje, vl. št. 100, vinska klet, zemljišča, gozdovi ležeči v kat. občini Zalogam, cenilna vrednost 34.209.40 Din, pritlikline 435 Din, skupaj 34.744.40 Din; najmanjši ponudek 23.163 dinarjev. Vadij 3474.44 Din.

IV. skupina:

Zemljiška knjiga Gotovlje, vl. št. 100, gozdna parcela št. 1471 v kat. občini Ponikva, cenilna vrednost 849.75 Din, najmanjši ponudek 566.50 Din skupaj vse štiri skupine 298.480.15 Din, najmanjši ponudek za vse štiri skupine 198.987.50 Din. Vadij 84.97 Din.

K nepremičnini zemlj. knj. Gotovlje I. skupina spadajo sledeče pritlikline: 1 plug, 1 brana in 1200 hmelov v cenilni ne na 5000 Din.

K III. skupini te nepremičnine spadajo: 1 stikalnica, 3 sodi, (ca. 500 l), 1 kad, 3 motike in 1 lakonca v cenilni vrednosti 435 Din.

Na predlog zahtevajoče stranke Gmajner Roze, posestnice v Vojniku okolica, bo dne 24. marca 1931. ob devetih pri okrajnem sodišču v Celju v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba polovice sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga Vojnik, vl. št. 87, hiša z gospodarskimi poslopi, cenilna vrednost 4800 Din, zemljišča 8707 dinarjev; zemlj. knjiga St. Tomaž, vl. št. 57, zemljišča, cenilna vrednost 6179 Din, pritlikline 729 Din, skupaj 20.415.80 Din; najmanjši ponudek 6500 Din. Od tega posestva se oddeljuje prevzlitne in stanovanjske pravice Kresnik Neže cenjena na 5000 Din.

Cenilna vrednost celega posestva 15.415 dinarjev 80 para. Cenilna vrednost polovice posestva 7707 Din 90 p.

K nepremičnini zemljiška knjiga Vojnik, vl. št. 87, spadajo sledeče pritlikline: 1 sadna preša, razno gospodarsko orodje in poljsko orodje v cenilni vrednosti 729 dinarjev.

Primorske novice

V vodstvu fašija na Dobrovem v Brdih so domačini Josip Polencič, Alojzij Klinec, Alojzij Mavrič in Ivan Makorič.

V Gorici so umrli: 75letni krojač Josip Knez, 75letni krmar Stefan Cej in 55letni mizar Fran Devetak.

S podporo društva »Dante Alighieri« je ustanovila fašistična organizacija italijanske knjižnice za kraje: Miren, Dornberg, Temnica, Rihomberg, Renče, St. Vid pri Vipavi, Cepovan, Sv. Lucija, Cerkno, Grubovo, Kobarid, Soča, Dobrovo, Kanal.

Balilska organizacija v Trstu nikakor ne uspeva tako, kakor žele fašistični hijerarhi. »Popolo di Trieste« pravi, da je bilo lani v mestnih ljudskih in nadaljevalnih šolah 22.151 otrok, ki so se vzgajali v ljubezni do domovine in režima. Učitelji so spravili res mnogo otrok v fašistično organizacijo ali njihov trud zadeva ob težave, ki jih imajo mnoge družine z oddetjem pristojbine za izkaznico in za nabavo obleke. V Trstu so obubožali ne le nižji, marveč tudi srednji in boljši sloji pa nimajo denarja niti za nujne potrebe, kaj šele za fašistične pristojbine in uniforme. Fašistični tisk pravi, da deklet in deklica brez predpisane obleke nista »balille« in »Giovane Italiane« ter zahteva, da mora biti v Trstu, kolikor je šolskih otrok, toliko »balille« in »Mladih Italianek« in vsi morajo imeti uniforme. Fašistični hijerarhi so že iskali sredstev, da bi vtaknili vso mladino v fašistično obleko, pa jim to ni uspelo.

Iz Poljčan

po— Jože Šterk 70-letnik. V četrtek je obhajal g. šterk v krogu ožjih znancev in prijateljev 70 let, odkar je zagledal svet. Je pa še pravcat korenjak. Svoj jubilej je obhajal na Boču pri sv. Miklavžu (624 m). Človek bi mislil, da se mu je vedno dobro godilo, tako je še ohranjen. Pa je marsikaj pretrpel. Ko je stopil po 36. letih državne službe v zaslužni pokoj, misleč da bo zdaj v krogu družinice mirno užival pokoj, ga je zadelo najhujše: sina edinca, ki se je baš izločal za učitelja, mu ugrabil vojna. Nekaj let za tem je izgubil še ljubečo ženo. Ostal je čisto sam. Še hišico, kjer so skupaj živeli, je zaradi žalosti prodal. Zdaj se navadno zdrži v svojem vinogradu, ki je najzvozneje obdelan. Naj živi še dolgo vrsto let!

Iz Slovenske Bistrice

sb— Lovski ples 14. t. m. je bil zelo slab obiskani, vendar se je ob sviranju izvrstne vojaške godbe iz Maribora razvila dokaj živahna zabava. Več uspeha so imeli gasilci naslednjega dne v hotelu »Beograd«, kjer so priredili tradicionalno knajpo. Na pustni torek se je večina meščanov »utaborila« pri Wallandu, kjer so po stari navadi do jutra praznovali konec predpustnih dni.

Iz Konjic

nj— Iz sokolskega življenja. Sokolsko društvo Konjice si je omislilo lično oglasno omarico v državnih barvah, ki je nabita na pročelju hiše g. Ogorevca na križišču. Odslej se bodo tam brali vsi razglesi, tičoč se članstva in posebej odbornikov. — Sokolska maskarada je uspela prav dobro. Prvo darilo je kot najoriginalnejša maska prejela učiteljeva soproga ga. Podlogarjeva. Vesel je privedel tudi društveni blagajnik. Mnogo truda so si dale in veliko pohvalo zaslužijo naše požrtvovalne sestre, ki so stregle v šotirih in nabirale pred maskarado prispevke med članstvom. — Seja društvenih načelnikov (ic) in prosvetarjev iz Dravinjskega okrožja je bila v nedeljo, 22. t. m. ob 9. v društveni sobi v Narodnem domu. Na dnevnem redu sta bila med drugim razgovor o okrožnem zletu in določitev programa za okrožno vadijski tečaj.

nj— Avtobus Maribor — Celje iz nerazumljivega vzroka še vedno ne vozi, ko je vendar snežni plug očistil vso cesto od Celja do Maribora, dočim avtobus na progi Konjice — Oplotnica redno opravlja promet, dasi je cesta na tej progi še težavnejša kakor državna cesta. Ker so zveze z vlakom zelo neugodne, ljudje, ki imajo dnevno opraviti v Celju in Mariboru, zelo pogrešajo izostanek mariborskega avtobusa.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, 24.: Divji lovec. Igrajo člani prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani.

Sreda, 25.: Divji lovec. B.

Četrtek, 26.: Glembajevi. Premijera. E.

Petek, 27.: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Torek, 24.: Rigoletto. B.

Sreda, 25.: Svanda dudak. C.

Četrtek, 26.: Lohengrin. Gostuje gosp. Marj. Simenc. D.

Petek, 27.: Revizor. Gostovanje Hudožestvenikov.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Torek, 24.: Čardaška kneginja. C. Premijera.

Sreda, 25.: Zaprtlo.

Četrtek, 26.: Čiganska ljubezen. A. Kuponi.

Petek, 27.: Zaprtlo.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 2. marca: Karol in Ana. Gostovanje mariborskega gledališča.

Ustanovljeno 1852.

Teod. Korn Ljubljana

Poljanska cesta št. 8 (prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov in central. kurjave. — Naprava strelovodov; kopališke in klosetne naprave.

Najboljši liker za želocec je Zeledec. Krepi in zdravi. Zdravnik želocec.

ZELEDEC

LOVRO SEBENIK Ljubljana 17.

Risarija

za elektro-tehnično podjetje sprejmemo. Znanje angleščine pogoj.

Ponudbe na »Public Co., Novisad, P. O. B. 190. 3371

ISCIMO rabljeno ali stabilnega stanja polstabilno lokomobilo,

kotel 35 m² grelne površine, 10 — 12 atm. napetosti z ograjenim pregrevalcem pare stopnjasto rešetko. Prednost izdelki Wolf ali Lanz. — Ponudbe s točnimi podatki starosti, izvora, izdelave, teže in stanja, kje se nahaja ter kraja sedanje umešitve na oglasni zavod Publicitas d. d., Zagreb, Hlica 9, pod šifro »Jeftina«. 3368

ZASTOPNIKA

s sedežem v Ljubljani, ISCE proti fiksnim plačil in proviziji zmožna kemična tvornica. Za založbo in inkaso želimo kavčijo ali jamstvo.

Cenj. ponudbe pod »Fleissig« na anonimni bureau Kardos, Novisad. 3369

Zahvala

Podpisani se najsrčneje zahvaljujem vsem gospodom in damam, ki so se udeležili pogreba naše nepozabljene mamice.

Posebno se zahvaljujem predsedniku okrožnega sodišča v Celju g. dr. Vidoviču ter ge. Vidmar, Paškul in Žiberna iz Maribora.

Zalujoči mož VIDIO FRANKO, FRANKO, sin in hčerka CVETKO-SLAVA 3393

Manipulanta

Išče tvornica nogavic v Zagrebu.

Biti mora strokovnjak, ki pozna sukanec in blago. Tvornico bi vodil samostojno. — Ponudbe z zahtevo plače in referencami ter sliko na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova ul. 28, pod šifro »Manipulant P—2126«. 3312

MODNA TRGOVINA

v Ljubljani, na Mestnem trgu, pod ugodnimi pogoji NA PRODAJ. 3278

Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«.

KONKURS

Uprava Higijenskog Zavoda na Cetinju razpisuje ovim konkurs za sledeča mesta:

Pri higijenskem zavodu na Cetinju za jednog lekara-bakterijologa, jednog inženjera-hidrotehničara, jednog zubnog lekara i jednog honorarnog statističara.

Pri Domu narodnog zdravlja u Dubrovniku za jednog lekara-bakterijologa.

